

Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ
«Любешівський технічний фаховий коледж
Луцького національного технічного університету»

Робочий зошит
для проведення навчальної практики
з дисципліни Фінансовий облік

для здобувачів освіти освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр
за спеціальністю
071 Облік і оподаткування
денної форми навчання

Любешів 2025

УДК 657(07)

Т 77

До друку

Голова методичної ради ВСП «Любешівський ТФК ЛНТУ»

_____ Герасимик-Чернова Т.П.

Електронна копія друкованого видання передана для внесення в репозитарій коледжу

Бібліотекар _____

Затверджено методичною радою ВСП «Любешівський ТФК ЛНТУ»

протокол № _____ від «_____» _____ 2025 р.

Рекомендовано до видання на засіданні випускної циклової (методичної) комісія педагогічних працівників харчового виробництва, галузевого машинобудування, готельно-ресторанної справи та обліку і оподаткування

протокол № _____ від «_____» _____ 2025 р.

Голова ВЦ (М) комісії _____ Кравченко Т.Ф.,

Укладач: _____ Т.П.Трушик, викладач спецдисциплін

Рецензент: _____

Відповідальний за випуск: _____ Трушик Т.П., викладач вищої категорії.

Фінансовий облік [Текст]: Робочий зошит для проведення навчальної практики з дисципліни Фінансовий облік для здобувачів освіти освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр за спеціальністю 071 Облік і оподаткування денної форми навчання/уклад. Т.П.Трушик. – Любешів: ВСП «Любешівський ТФК ЛНТУ», 2025. – 56 с

Методичне видання Робочий зошит для проведення навчальної практики з дисципліни Фінансовий облік складене відповідно до наскрізної програми практичного навчання здобувачів освіти ОПП Облік і оподаткування галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» денної форми навчання на основі використання здобувачами освіти можливість застосовувати набуті компетентності для вирішення виробничих завдань, нести відповідальність за виконану роботу, закріпити знання з оформлення первинних документів, відображення господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку, отриманих під час проходження виробничої практики з дисциплін «Фінансовий облік». Містить список рекомендованих літературних джерел.

©Трушик Т.П., 2025

ЗМІСТ	Сторінка
Пояснювальна записка	4
Тема 1. Облік основних засобів, нематеріальних активів та інших необоротних активів.	5
Тема 2. Облік виробничих запасів і малоцінних та швидкозношуваних предметів.	12
Тема 3. Облік коштів і розрахункових операцій.	16
Тема 4. Облік праці і заробітної праці.	20
Тема 5. Облік довгострокових та поточних зобов'язань підприємства.	24
Тема 6. Облік витрат на виробництво і калькулювання собівартості продукції.	29
Тема 7. Облік готової продукції (товарів, робіт, послуг) та її реалізації.	33
Тема 8. Облік власного капіталу та забезпечення капіталу.	38
Тема 9. Облік доходів, витрат та фінансових результатів.	43
Тема 10. Звітність підприємства.	48
Список рекомендованих джерел	54

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робочий зошит для проведення навчальної практики з дисципліни «Фінансовий облік» для студентів спеціальності 071 «Облік і оподаткування» освітньо-професійний ступінь Фаховий молодший бакалавр рівня денної форми навчання, складено відповідно до затвердженої Робочої програми з проведення навчальної практики.

Виконання завдань, що наведені в Робочому зошиті дадуть можливість сформувати у студентів комплексний науковий підхід до відображення господарських явищ в обліку. Після вивчення даного курсу студент повинен вміти: правильно відобразити операції з обліку господарських засобів та джерелами їх утворення; фіксувати вчасно всі факти господарського життя, які змінюють або підтверджують їх правомірність; вчасно висвітлювати всі господарські операції в первинних документах бухгалтерського обліку і швидко знаходити в них необхідну інформацію; правильно користуватися формами фінансової звітності; вміти давати пропозиції щодо поліпшення роботи підприємства.

Робочий зошит призначений для закріплення теоретичних навичок студентів шляхом заповнення первинних документів, складання деяких реєстрів аналітичного і синтетичного обліку, а також основних форм фінансової звітності. Зміст Робочого зошиту містить первинні документи з обліку касових операцій, операцій на рахунках в банку, розрахунків з різними дебіторами і кредиторами, виробничих запасів, біологічних активів, готової продукції, необоротних активів, виробничих витрат, доходів і фінансових результатів, власного капіталу у розрізі тем.

Заповнення Робочого зошиту після проходження навчальної практики дозволить полегшити роботу студентів та підвищити її ефективність в процесі вивчення на III курсі «Фінансового обліку».

Усі записи в Робочому зошиті повинні здійснюватися акуратно, відповідно до нормативних документів.

ТЕМА 1. ОБЛІК ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ, НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ ТА ІНШИХ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ

ПЕРВИННІ ДОКУМЕНТИ:

- Акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів (типова форма № ОЗ-1)
- 1) Акт приймання-здачі відремонтованих, реконструйованих та модернізованих об'єктів (типова форма № ОЗ-2)
- Акт на списання основних засобів (типова форма № ОЗ-3)
- Акт на списання автотранспортних засобів (типова форма № ОЗ-4)
- Акт про установку, пуск та демонтаж будівельної машини (типова форма № ОЗ-5)
- Інвентарна картка обліку основних засобів (форма ОЗ-6)
- Опис інвентарних карток з обліку основних засобів (форма ОЗ-7)
- Картки обліку руху основних засобів (форма ОЗ-8)
- Інвентарний список основних засобів (форма ОЗ-9)
- Розрахунок амортизації основних засобів (для промислових підприємств) (типова форма № ОЗ-14)
- Розрахунок амортизації основних засобів (для будівельних організацій) (типова форма № ОЗ-15)
- 15) Розрахунок амортизації по автотранспорту (типова форма № ОЗ-16)

Терміни:

Амортизація - систематичний розподіл вартості, яка амортизується, необоротних активів протягом строку їх корисного використання (експлуатації).

Вартість, яка амортизується - первісна або переоцінена вартість необоротних активів за вирахуванням їх ліквідаційної вартості.

Група основних засобів - сукупність однотипних за технічними характеристиками, призначенням та умовами використання необоротних матеріальних активів.

Зменшення корисності - втрата економічної вигоди в сумі перевищення залишкової вартості активу над сумою очікуваного відшкодування.

Знос основних засобів - сума амортизації об'єкта основних засобів з початку його корисного використання.

Ліквідаційна вартість - сума коштів або вартість інших активів, яку підприємство очікує отримати від реалізації (ліквідації) необоротних активів після закінчення строку їх корисного використання (експлуатації), за вирахуванням витрат, пов'язаних з продажем (ліквідацією).

Основні засоби - матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік).

Об'єкт основних засобів - це: закінчений пристрій з усіма пристосуваннями і приладдям до нього; конструктивно відокремлений предмет, призначений для виконання певних самостійних функцій; відокремлений комплекс конструктивно з'єднаних предметів однакового або різного призначення, що мають для їх обслуговування загальні пристосування, приладдя, керування та єдиний фундамент, унаслідок чого кожен предмет може виконувати свої функції, а комплекс - певну роботу тільки в складі комплексу, а не самостійно; інший актив, що відповідає визначенню основних засобів, або частина такого активу, що контролюється підприємством.

Подібні (однорідні) об'єкти - об'єкти, які мають однакове функціональне призначення та

однакову справедливу вартість.

Первісна вартість - історична (фактична) собівартість необоротних активів у сумі грошових коштів або справедливої вартості інших активів, 74 сплачених (переданих), витрачених для придбання (створення) необоротних активів.

Переоцінена вартість - вартість необоротних активів після їх переоцінки.

Строк корисного використання (експлуатації) - очікуваний період часу, протягом якого необоротні активи будуть використовуватися підприємством або з їх використанням буде виготовлено (виконано) очікуваний підприємством обсяг продукції (робіт, послуг).

Сума очікуваного відшкодування необоротного активу - найбільша з двох оцінок: чиста вартість реалізації або теперішня вартість майбутніх чистих грошових надходжень від використання необоротного активу, включаючи його ліквідаційну вартість.

Капітальні інвестиції в необоротні матеріальні активи - витрати на будівництво, реконструкцію, модернізацію (інші поліпшення, що збільшують первісну (переоцінену) вартість), виготовлення, придбання об'єктів матеріальних необоротних активів (у тому числі необоротних матеріальних активів, призначених для заміни діючих, і устаткування для монтажу), що здійснюються підприємством.

Чиста вартість реалізації необоротного активу - справедлива вартість необоротного активу за вирахуванням очікуваних витрат на його реалізацію.

Залишкова вартість - різниця між первісною (переоціненою) вартістю необоротного активу і сумою його накопиченої амортизації (зносу).

Справедлива вартість - сума, за якою можна продати актив або оплатити зобов'язання за звичайних умов на певну дату.

Активний ринок - ринок, якому притаманні такі умови: предмети, що продаються та купуються на цьому ринку, є однорідними; у будь-який час можна знайти зацікавлених продавців і покупців; інформація про ринкові ціни є загальнодоступною.

Група нематеріальних активів - сукупність однотипних за призначенням та умовами використання нематеріальних активів.

Дослідження - заплановані підприємствами дослідження, які проводяться ними уперше з метою отримання і розуміння нових наукових та технічних знань.

Нематеріальний актив - немонетарний актив, який не має матеріальної форми та може бути ідентифікований.

Незавершені капітальні інвестиції в нематеріальні активи - капітальні інвестиції у придбання, створення і модернізацію нематеріальних активів, використання яких за призначенням на дату балансу не відбулося.

Накопичена амортизація нематеріальних активів - сума амортизації об'єкта нематеріальних активів з початку його корисного використання.

Завдання 1.1

Вказати кореспонденцію рахунків з обліку придбання основних засобів (*табл. 1.1*).

Підприємство придбало вантажний автомобіль. Договірна купівельна вартість автомобіля становить 40 000 грн., крім того, ПДВ 8000 грн. Витрати на інформаційні, посередницькі, реєстраційні послуги, пов'язані з придбанням автомобіля, та витрати на доставку становлять 2500 грн., у тому числі ПДВ - 417 грн.

Журнал господарських операцій

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Документ	Сума, грн
		Дт	Кт		
1.	На договірну купівельну вартість автомобіля				40 000
2.	На суму податку на додану вартість, сплаченого постачальнику				8 000
3.	На суму витрат, пов'язаних з придбанням автомобіля (без ПДВ): 2500 - 417				2 083
4.	На суму ПДВ, сплаченого в складі витрат на і придбання автомобіля				417
5.	На відображення в обліку оприбуткування придбаного автомобіля та зарахування його до складу основних засобів: 40 000 + 2083				42 083

Завдання 1.2

Підприємство одержало безоплатно об'єкт основних засобів (верстат) виробничого призначення. Справедлива його вартість становить 40 000 грн. Витрати підприємства на доставку та монтаж одержаного безоплатно об'єкта основних засобів - 5000 грн. (без ПДВ). Вони зараховуються на збільшення справедливої вартості об'єкта. Нараховано за звітний місяць амортизацію введеного в експлуатацію одержаного безоплатно об'єкта основних засобів, термін експлуатації якого визначено протягом 5 років: загальна сума амортизації на місяць становить 730 грн. ($45\,000 : 5 : 12$); в тому числі: амортизація безоплатно отриманої частини облікової вартості об'єкта основних засобів - 667 грн. ($40\,000 : 5 : 12$); амортизація суми витрат на доставку та монтаж безоплатно одержаного об'єкта основних засобів - 83 грн. ($750 - 667$). Одночасно з нарахуванням амортизації відображається в обліку визнання доходу в сумі амортизації безоплатно одержаної частини вартості об'єкта основних засобів.

табл. 1.2.

Журнал господарських операцій

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Документ	Сума, грн
		Дт	Кт		
1.	Зарахування до складу основних засобів підприємства безоплатно одержаного об'єкта за справедливою його вартістю				
2.	Відображення в обліку витрат підприємства на доставку та монтаж безоплатно одержаного об'єкта основних засобів				
3.	Відображення в обліку амортизації безоплатно одержаного об'єкта основних засобів				
4.	Визнання доходу в сумі амортизації безоплатно одержаної частини вартості основних засобів				

Завдання 1.3

Первісна (балансова) вартість об'єкта основних засобів, який ліквідується, - 78 000 грн. Знос об'єкта - 62 000 грн. Залишкова вартість об'єкта -16 000 грн. (78 000 - 62 000). Витрати підприємства, пов'язані з ліквідацією об'єкта, - 6300 грн. Вартість цінних відходів від ліквідації об'єкта -2600 грн.

табл. 1.3.

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Документ	Сума, грн
		Дт	Кт		
1.	На списання суми нарахованого зносу ліквідованого об'єкта основних засобів				
2.	На списання залишкової вартості ліквідованого об'єкта основних засобів				
3.	На відображення в обліку витрат, пов'язаних з ліквідацією об'єкта основних засобів				
4.	На відображення в обліку одержаних підприємством цінних відходів від ліквідації об'єкта основних засобів (матеріалів, запасних частин тощо)				

Тестові завдання:

1. До методів нарахування амортизації не належать:
 - 1) прямолінійний;
 - 2) нормативний;
 - 3) кумулятивний;
 - 4) податковий;
 - 5) виробничий.
2. Який первинний документ не використовуються для операцій з необоротними активами:
 - 1) акт приймання-передачі основних засобів;
 - 2) акт на списання основних засобів;
 - 3) акт приймання-здачі відремонтованих, реконструйованих та модернізованих об'єктів;
 - 4) накладна;
 - 5) немає правильної відповіді.
3. Які з перерахованих активів не належать до нематеріальних:
 - 1) товарні знаки;
 - 2) сорт рослин;
 - 3) програми для ЕОМ;
 - 4) дебіторська заборгованість.
 - 5) немає правильної відповіді.
4. При визначенні терміну корисного використання нематеріального активу слід враховувати:
 - 1) термін використання подібних активів;
 - 2) моральний знос;
 - 3) правові обмеження терміну корисного використання;
 - 4) всі відповіді правильні.
 - 5) немає правильної відповіді.
5. Списання залишкової вартості основних засобів при реалізації відображається бухгалтерською

проводкою:

- 1) Дт 976 - Кт 10;
- 2) Дт 972 - Кт 10;
- 3) Дт 286 - Кт 10;
- 4) Дт 902 - Кт 286;
- 5) Дт 974 – Кт 10.

6. Для оформлення зарахування до складу основних засобів придбаних об'єктів застосовуються:

- 1) акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів;
- 2) акт введення в експлуатацію основних засобів;
- 3) акт приймання-передачі відремонтованих, реконструйованих та модернізованих об'єктів;
- 4) інвентарна картка;
- 5) немає правильної відповіді.

7. Нарахування зносу (амортизації) основних засобів відображається в обліку записом:

- 1) Дт 91,92,93,94 - Кт 131;
- 2) Дт 131 -Кт 10;
- 3) Дт 10 -Кт 131;
- 4) Дт131- Кт15.
- 5) немає правильної відповіді.

8. Підприємство придбало будівлю вартістю 1 200 000 грн. (в т.ч. ПДВ). Термін експлуатації - 20 років, очікується, що ліквідаційна вартість становитиме 20 000 грн. Обрано прямолінійний метод нарахування амортизації. Сума амортизаційних відрахувань за 5 років становитиме:

- 1) 49 000 грн.;
- 2) 295 000 грн.;
- 3) 245 000 грн.;
- 4) 59 000 грн.;
- 5) немає правильної відповіді.

9. Підприємство реалізувало автомобіль за 72 000 грн. (в т.ч. ПДВ). Первісна вартість автомобіля – 50 000 грн., знос – 20 000 грн. Фінансовий результат становитиме:

- 1) 10 000 грн. – прибуток;
- 2) 30 000 грн. – збиток;
- 3) 10 000 грн. – збиток;
- 4) 30 000 грн. – прибуток;
- 5) немає правильної відповіді.

10. Підприємство придбало обладнання вартістю 330 000 грн. Очікуваний термін експлуатації - 4 роки, очікується, що ліквідаційна вартість становитиме 10 000 грн. На підприємстві використовується кумулятивний метод нарахування амортизації. Амортизаційні відрахування протягом першого року експлуатації становлять:

- 1) 165 000 грн.;
- 2) 132 000 грн.;
- 3) 116 000 грн.;
- 4) 128 000 грн. ;
- 5) немає правильної відповіді.

11. В результаті непридатності ліквідовано автомобіль, первісна вартість якого 36 000 грн., знос – 30%. Операція із списання автомобіля у бухгалтерському обліку відобразатиметься:

- 1) Дт 105 – Кт 131 = 36 000 грн., Дт 105 – Кт 976 = 10 800 грн.;
- 2) Дт 131 – Кт 105 = 10 800 грн., Дт 976 – Кт 105 = 25 200 грн.;
- 3) Дт 23 – Кт 131 = 10 800 грн., Дт 972 – Кт 105 = 25 200 грн.;
- 4) Дт 105 – Кт 131 = 10 800 грн., Дт 972 – Кт 105 = 36 000 грн.;
- 5) немає правильної відповіді.

12. Підприємство придбало виробниче обладнання вартістю 28 000 грн., крім того, ПДВ - 5600 грн. Очікуваний термін експлуатації - 7 років. Очікується, що ліквідаційна вартість дорівнюватиме нулю. На підприємстві використовується прямолінійний метод нарахування амортизації. Річна сума амортизаційних

відрахувань становитиме:

- 1) Дт 23 – Кт 10 = 4 000 грн.;
- 2) Дт 13 – Кт 10 = 4 000 грн.;
- 3) Дт 23 – Кт 13 = 4 000 грн.;
- 4) Дт 10 – Кт 13 = 4 000 грн.;
- 5) Дт 13 – Кт 23 = 4 000 грн.

13. Підприємство придбало автомобіль за 60 000 грн. (в тому числі ПДВ – 10 000 грн.). Витрати на доставку склали 100 грн., витрати на реєстрацію – 120 грн., налагодження – 1 500 грн., відсотки за кредит – 60 грн. Первісна вартість автомобіля становитиме:

- 1) 50 280 грн.;
- 2) 61 720 грн.;
- 3) 61 780 грн.;
- 4) 51 720 грн. ;
- 5) немає правильної відповіді.

14. За договором купівлі-продажу підприємство продає будівлю цеху за 120 000 грн. (крім того, ПДВ). Первісна вартість будівлі цеху 507 000 грн., знос – 60%. Який фінансовий результат даної операції?

- 1) 387 000 грн. – прибуток;
- 2) 82 800 грн. – прибуток;
- 3) 387 000 грн. – збиток;
- 4) 82 800 грн. - збиток.;
- 5) немає правильної відповіді.

15. Первісна вартість обладнання - 40 000 грн. Сума зносу – 50%. Протягом березня 2008 р. було проведено поточний ремонт на суму 3000грн. та капітальний ремонт на суму 6000 грн. Первісна вартість обладнання після проведених ремонтів становитиме:

- 1) 26 000 грн.;
- 2) 46 000 грн.;
- 3) 29 000 грн.;
- 4) 49 000 грн.;
- 5) немає правильної відповіді.

16. Підприємством з 6 січня по 20 лютого 2008 року підрядним способом проведено реконструкцію будівлі офісу. За даними бухгалтерського обліку, первісна вартість будівлі офісу становить 100 000грн. Вартість реконструкції – 6 000 грн., у тому числі ПДВ. Вартість будівлі після реконструкції становитиме:

- 1) 95 000 грн.;
- 2) 94 000 грн.;
- 3) 100 000 грн.;
- 4) 105 000 грн.;
- 5) немає правильної відповіді.

17. Підприємство реалізує об'єкт основних засобів, первісна вартість якого - 16000 грн., знос – 4 000 грн., договірна вартість – 18 000 грн. (у т.ч. ПДВ). Фінансовий результат від реалізації основних засобів складе:

- 1) 3000 грн. – прибуток;
- 2) 6000 грн. – прибуток;
- 3) 3000 грн. – збиток;
- 4) 4000 грн. – збиток;
- 5) немає правильної відповіді.

18. Підприємство 15 січня 20X8 року придбало автомобіль за 20 000 грн. і визначило термін його корисного використання 6 років, а ліквідаційну вартість - 200 грн. Для нарахування амортизації встановлено прямолінійний метод. 1 січня 20X9 року залишкова вартість автомобіля складе:

- 1) 16975 грн.;
- 2) 19800 грн.;
- 3) 3300 грн.;
- 4) 16700 грн.;
- 5) немає правильної відповіді.

19. Підприємство придбало комп'ютер за 5 000 грн., оцінило термін його корисного використання - 6 років, ліквідаційну вартість - 200 грн. Якщо для нарахування амортизації використовується прямолінійний метод, то річна сума амортизації комп'ютера складе:

- 1) 800 грн.;
- 2) 4800 грн.;
- 3) 40 грн.;
- 4) 833, 33 грн.;
- 5) немає правильної відповіді.

20. Якою кореспонденцією відображається списання будівельних матеріалів на будівництво об'єкта:

- 1) Дт 154 – Кт 203;
- 2) Дт 151 – Кт 205;
- 3) Дт 205 – Кт 152;
- 4) Дт 205 – Кт 151;
- 5) Дт 153 – Кт 205.

Питання для самоконтролю

1. Економічний зміст і характеристика основних засобів
2. Класифікація основних засобів.
3. Види оцінок основних засобів та їх характеристика.
4. Документальне оформлення операцій з основними засобами.
5. Облік придбання основних засобів за плату.
6. Облік безоплатно отриманих основних засобів.
7. Облік основних засобів, отриманих як внесок до статутного капіталу.
8. Облік основних засобів, отриманих в обмін на подібні об'єкти.
9. Облік основних засобів, отриманих в обмін на неподібні об'єкти.
10. Облік самостійно виготовлених основних засобів.
11. Облік витрат з ремонту і поліпшення об'єктів основних засобів.
12. Облік реалізації об'єктів основних засобів.
13. Облік ліквідації об'єктів основних засобів.
14. Облік безоплатної передачі об'єктів основних засобів.
15. Нарахування амортизації прямолінійним методом.
16. Нарахування амортизації виробничим методом.
17. Нарахування амортизації кумулятивним методом.
18. Нарахування амортизації методом зменшення залишкової вартості.
19. Нарахування амортизації методом прискореного зменшення залишкової вартості.
20. Облік амортизації (зносу) основних засобів.
21. Облік переоцінки необоротних активів.
22. Облік орендованих основних засобів.
23. Інвентаризація основних засобів.
24. Облік інших необоротних активів.
25. Характеристика рахунків 10, 11, 13, 15 та їх субрахунків відповідно до Інструкції про застосування Плану рахунків.
26. Документальне оформлення операцій з нематеріальними активами.
27. Облік придбання нематеріальних активів за плату.
28. Облік безоплатно отриманих нематеріальних активів.
29. Облік нематеріальних активів, отриманих як внесок до статутного капіталу.

ТЕМА 2. ОБЛІК ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ І МАЛОЦІННИХ ТА ШВИДКОЗНОШУВАЛЬНИХ ПРЕДМЕТІВ

ПЕРВИННІ ДОКУМЕНТИ:

Доручення (№ 2-М);

Прибутковий ордер (№ М-4);

Товарно-транспортна накладна (№1-ТН);

Акт приймання матеріалів (№ М-7);

Рахунок-фактура (№ 868);

Податкова накладна;

Накладна на відпуск ТМЦ (№ М-20);

Видаткова накладна.

Документи складського обліку і внутрішнього переміщення запасів:

Картка складського обліку матеріалів (№ М-12);

Матеріальний ярлик (№ М-16);

Лімітно-забірна картка (№ М-8,9);

Акт-вимога на заміну додатковий відпуск)матеріалів (№ М-20);

Накладна вимога на відпуск (внутрішнє переміщення) матеріалів (№ М-11).

Документальне оформлення операцій із МШП:

Відомість на поповнення (вилучення) постійного запасу інструментів (приспосувач) (№ МШ-1); картка обліку МШП (№ МШ-2) замовлення на ремонт або заточення інструментів (приспосувач) (№ МШ-3); акт вибуття МШП (№ МШ-4); акт на списання інструментів (приспосувач) і обмін їх на придатні (№ МШ-5); особиста картка обліку спецодягу, спецвзуття і захисних засобів (№ МШ-6); відомість обліку видачі (повернення) спецодягу, спецвзуття і захисних засобів (№ МШ-7); акт списання МШП (№ МШ-8).

Терміни:

Запаси - активи, які утримуються для подальшого продажу (розподілу, передачі) за умов звичайної господарської діяльності; перебувають у процесі виробництва з метою подальшого продажу продукту виробництва; утримуються для споживання під час виробництва продукції, виконання робіт та надання послуг, а також управління підприємством.

Чиста вартість реалізації запасів - очікувана ціна реалізації запасів в умовах звичайної діяльності за вирахуванням очікуваних витрат на завершення їх виробництва та реалізацію.

Виробничі запаси – це запаси, що використовуються у процесі виробничої діяльності як предмет праці і споживаються цим виробництвом протягом одного господарського (операційного) циклу, після завершення якого цілком переносять свою вартість на вартість кінцевого продукту.

Завдання 2.1.

На початок місяця на підприємстві був залишок борошна обліковою вартістю 2800 грн., ТЗВ – 500. Протягом місяця придбали борошна на суму 11176 грн., витрати на перевезення і розвантаження склали 870 грн. Борошно за обліковими цінами було відпущено на виробництво хліба «Український» - 4306 грн., хліба «Святковий» - 4029 грн., загальновиробничі потреби – 35 грн., загальногосподарські – 240 грн. та харчування продавців – 40 грн. Визначимо фактичну собівартість списаного борошна та залишок на кінець періоду.

$$\%ТЗВ = \frac{500 + 870}{2800 + 11176} = 0,09803$$

табл.2.1.

Розрахунок ТЗВ і визначення фактичної собівартості матеріалів

№ з/п	Показники	Облікова ціна	ТЗВ	Фактична собівартість
1.	Залишок матеріалів на початок місяця		500	
2.	Надійшло за місяць (накладна, прибутковий ордер)		870,00	
3.	Разом		1 370	
4.	Середній % ТЗВ за формулою	x	0,09803	
5.	Витрачено на:			
	хліб «Український» (лімітно-забірна картка, вимога)		422,14	
	хліб «Святковий»		394,94	
	загальновиробничі потреби		3,43	
	адміністративні потреби		23,53	
	збут продукції		3,92	
6.	Разом витрачено		847,96	
7.	Залишок на кінець місяця	5 326	522	5 848

Тестові завдання:

1. Які з перерахованих активів не належать до запасів:
 - 1) будівельні матеріали;
 - 2) інвентарна тара;
 - 3) запасні частини;
 - 4) товари;
 - 5) МШП.
2. Який з перерахованих методів оцінки запасів при вибутті не використовується в Україні:
 - 1) ФІФО;
 - 2) нормативних затрат;
 - 3) ціни продажу;
 - 4) ЛІФО;
 - 5) немає правильної відповіді.
3. Яким документом оформляється надходження запасів на підприємство, які мають якісні та кількісні розбіжності з супроводжувальними документами:
 - 1) довіреність;
 - 2) прибутковий ордер;
 - 3) акт про приймання матеріалів;
 - 4) Акт-вимога на заміну матеріалів;
 - 5) накладна.
4. Які документи з перерахованих не використовуються для списання запасів:
 - 1) лімітно-забірна картка;
 - 2) накладна-вимога на відпуск;
 - 3) накладна на відпуск ТМЦ;
 - 4) товарно-транспортна накладна;
 - 5) відповіді 1 і 4.
5. Оприбуткування МШП від постачальника відображається бухгалтерською проводкою:
 - 1) Дт 112 - Кт 631;
 - 2) Дт22 - Кт 631;
 - 3) Дт 631 - Кт 22;
 - 4) Дт 31 - Кт 112;

- 5) Дт 22 – Кт 69.
6. До первісної вартості запасів згідно з П(С)БО 9 не включаються:
- 1) транспортно-заготівельні витрати;
 - 2) сума ввізного мита;
 - 3) сума, що сплачується згідно з договором постачальнику за вирахуванням непрямих податків;
 - 4) суми непрямих податків, які не відшкодовуються підприємству;
 - 5) немає правильної відповіді.
7. Відповідно до П(С)БО 9 запаси – це:
- 1) активи, які зберігаються для наступного продажу в умовах звичайної господарської діяльності;
 - 2) активи, що перебувають у процесі виробництва;
 - 3) активи, які зберігаються для споживання при виробництві продукції, виконанні робіт і наданні послуг, а також для управління підприємством;
 - 4) відповіді 1, 2, 3;
 - 5) відповіді 1 і 2.
8. Оцінка запасів при вибутті не здійснюється таким методом:
- 1) собівартості перших за часом надходження запасів;
 - 2) собівартості останніх за часом надходження запасів;
 - 3) виробничої собівартості;
 - 4) нормативних витрат;
 - 5) ідентифікованої собівартості.
9. Підприємство придбало будівельні матеріали вартістю 24 000 грн. (в т.ч. ПДВ). Витрати на доставку склали – 1 000 грн., затрати на розвантаження власними силами – 500 грн. Первісна вартість придбаних будівельних матеріалів становитиме:
- 1) 24 000 грн.;
 - 2) 21 500 грн.;
 - 3) 25 500 грн.;
 - 4) 21 000 грн.;
 - 5) 25 000 грн.
10. Початкове сальдо за рахунком "Виробничі запаси" становить 50 грн. За звітний період було оприбутковано на склад запаси вартістю 200 грн. Відпущено у виробництво запаси на суму 230 грн. Кінцеве сальдо за рахунком "Виробничі запаси" становитиме:
- 1) 250 грн.;
 - 2) 480 грн.;
 - 3) 20 грн.;
 - 4) 200 грн.;
 - 5) 50 грн.
11. Підприємство 01.03.2020 придбало запаси 100 шт. по 2 грн.; 02.03.2020– 300шт. по 2,5 грн., 04.03.2020 – 60 шт. по 3 грн. Використовуючи метод ФІФО, визначте собівартість списаних у виробництво 10.03.2020 130 шт. запасів:
- 1) 260 грн.;
 - 2) 390 грн.;
 - 3) 275 грн.;
 - 4) 255 грн.;
 - 5) правильної відповіді не запропоновано.
12. На початок звітної періоду на підприємстві значилося 200 одиниць товару за ціною 12 грн. за одиницю. Протягом звітної періоду підприємство придбало товари:
- 30 одиниць за ціною 10 грн. за одиницю;
 - 40 одиниць за ціною 12 грн. за одиницю;
 - 50 одиниць за ціною 15 грн. за одиницю.
- У цьому звітному періоді підприємство реалізувало 200 одиниць товару. Використовуючи метод

ФІФО, визначити собівартість, вибулих товарів:

- 1) 2 400 грн.;
- 2) 2 850 грн.;
- 3) 2 490 грн.;
- 4) 2 340 грн.;
- 5) 2 620 грн.

13. На початок звітнього періоду на підприємстві значилося 400 одиниць товару за ціною 10 грн. за одиницю. Протягом звітнього періоду підприємство придбало товари:

- 30 одиниць за ціною 15 грн. за одиницю;
- 40 одиниць за ціною 20 грн. за одиницю;
- 50 одиниць за ціною 35 грн. за одиницю.

У цьому звітньому періоді підприємство реалізувало 200 одиниць товару. Використовуючи метод середньозваженої собівартості, визначити собівартість вибулих товарів:

- 1) 2000,0 грн.;
- 2) 2500,0 грн.;
- 3) 4000,0 грн.;
- 4) 2692,3 грн.;
- 5) немає правильної відповіді.

14. На початок звітнього періоду на підприємстві «Промінь» в залишку значилося 20 кг паперу для конвертів вартістю 0,4 грн. за 1 кг. Підприємство протягом звітнього періоду придбало папір для конвертів у зазначених кількостях та цінами і в у такому порядку: 1) 100 кг по 0,6 грн.; 2) 250 кг по 0,8 грн.; 3) 120 кг по 0,75 грн.

У цьому ж періоді 180 кг паперу було відпущено на виробництво. Визначити за методом ФІФО вартість залишку на кінець звітнього періоду:

- 1) 116 грн.;
- 2) 242 грн.;
- 3) 138 грн.;
- 4) 220 грн.;
- 5) немає правильної відповіді.

15. На початок звітнього періоду на підприємстві «Весна» в залишку значилося 30кг борошна для випічки вартістю 0,6 грн. за 1 кг. Підприємство протягом звітнього періоду придбало борошно для випічки у таких кількостях та за такими цінами і в такому порядку: 1) 100 кг по 0,6 грн.; 2) 250 кг по 0,8 грн.; 3) 120 кг по 0,75 грн.

У цьому ж періоді 160 кг борошна було відпущено на виробництво. Визначити за методом середньозваженої собівартості собівартість відпущених у виробництво запасів.

- 1) 116,00 грн.;
- 2) 117,76 грн.;
- 3) 119,15 грн. ;
- 4) 220,00 грн.;
- 5) 120,00 грн.

16. На початок звітнього періоду у підприємства «Тиса» в залишку значилося 40 кг цементу вартістю 0,4 грн. за 1 кг. Підприємство протягом звітнього періоду придбало цемент у зазначених кількостях та за такими цінами і в такому порядку: 1) 100 кг по 0,6 грн.; 2) 250 кг по 0,8 грн.; 3) 120 кг по 0,75 грн.

У цьому ж періоді 150 кг цементу було відпущено на виробництво. Визначити за методом ФІФО облікову вартість залишку на кінець звітнього періоду.

- 1) 114 грн.;
- 2) 222 грн.;
- 3) 282 грн.;
- 4) 214 грн.;
- 5) немає правильної відповіді.

17. Дані про рух запасів підприємства «Електрон» наступні: Показник Кількість, од. Собівартість, грн. Залишок на початок періоду 14000 18 Придбання за звітний період 6000 19 Використано за звітний період 15000 ? Визначити собівартість вибулих запасів за звітний період, використовуючи метод ФІФО.

- 1) 276 000 грн.;
- 2) 271 000 грн.;
- 3) 270 000 грн.;
- 4) 273 000 грн.;
- 5) немає правильної відповіді.

Питання для самоконтролю:

1. Визнання запасів.
2. Види виробничих запасів.
3. Первісна вартість запасів.
4. Документальне оформлення надходження запасів на склад.
5. Документальне оформлення відпуску запасів у виробництво та їх списання.
6. Документальне оформлення руху матеріалів на складі та у матеріально-відповідальних осіб.
7. Облік та розподіл транспортно-заготівельних витрат.
8. Оцінка запасів при їх вибутті за методом ідентифікованої собівартості.
9. Оцінка запасів при їх вибутті за методом середньозваженої собівартості.
10. Оцінка запасів при їх вибутті за методом нормативних затрат.
11. Оцінка запасів при їх вибутті за методом ціни продажу.
12. Синтетичний та аналітичний облік виробничих запасів.
13. Уцінка та дооцінка запасів.
14. Облік придбання запасів за плату.
15. Облік безоплатно отриманих запасів.
16. Облік запасів, отриманих як внесок до статутного капіталу.
17. Облік запасів, отриманих в обмін на подібні запаси.
18. Облік запасів, отриманих в обмін на неподібні запаси.
19. Характеристика рахунку 20 та його субрахунків відповідно до Інструкції про застосування Плану рахунків.
20. Порядок формування первісної вартості МШП.
21. Первинні документи з обліку МШП.
22. Синтетичний та аналітичний облік МШП.
23. Характеристика рахунку 22 відповідно до Інструкції про застосування Плану рахунків.

ТЕМА 3. ОБЛІК КОШТІВ І РОЗРАХУНКОВИХ ОПЕРАЦІЙ

ПЕРВИННІ ДОКУМЕНТИ:

- Прибутковий касовий ордер;
- Видатковий касовий ордер;
- Журнал реєстрації;
- Прибуткових і видаткових касових документів;
- Касова книга;
- Книга обліку прийнятих і виданих касиром грошей;
- Акт про перевірку дотримання порядку ведення операцій з готівкою;
- Акт про результати інвентаризації наявних коштів;
- Виписка банку;
- Відомість про прийняті до сплати розрахункові чеки;
- Заява на акредитив;
- Заява про перерахування коштів № __;
- Меморіальний ордер;
- Платіжна вимога;

Платіжна вимога-доручення; платіжне доручення;
Реєстр документів за акредитивом;
Об'ява на внесення готівки;
Фіскальний касовий чек на товари,
Супровідна відомість;
Реєстр чеків;
Розрахунково-платіжна відомість;
Розрахункова чекова книжка;
Розрахунковий чек.

Первинні документи з обліку розрахунків: посвідчення про відрядження, довідка-виписка із закордонного паспорта; журнал реєстрації посвідчень про відрядження; звіт про використання коштів, наданих на відрядження або під звіт; накладні; рахунки-фактури; рахунки; акти прийнятих робіт, наданих послуг; податкові накладні; товарні накладні; залізнична накладна, авіа накладна, коносамент, пакувальні листи, векселі; виписки банку. Облікові реєстри – Журнали 1, 3.

Терміни:

Готівкова виручка (готівка) - сума фактично одержаної готівки від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), а також від операцій, що безпосередньо не пов'язані з реалізацією продукції (товарів, робіт, послуг) та іншого майна;

Готівкові розрахунки/розрахунки готівкою - платежі готівкою суб'єктів господарювання і фізичних осіб за реалізовану продукцію (товари, виконані роботи, надані послуги), а також за операціями, які безпосередньо не пов'язані з реалізацією продукції (товарів, робіт, послуг) та іншого майна;

Журнал реєстрації прибуткових і видаткових касових документів - документ, що застосовується для реєстрації прибуткових та видаткових касових ордерів та інших касових документів;

Касова книга - документ установленої форми, що застосовується для здійснення первинного обліку готівки в касі;

Касовий ордер - первинний документ (прибутковий або видатковий касовий ордер), що застосовується для оформлення надходжень (видачі) готівки з каси;

Касові документи - документи (касові ордери та відомості на виплату готівки, розрахункові документи, електронні розрахункові документи, квитанції програмно-технічних комплексів самообслуговування, відомості закупівлі сільськогосподарської продукції, інші прибуткові та видаткові касові документи), за допомогою яких відповідно до законодавства України оформляються касові операції, звіти про використання коштів, а також відповідні журнали встановленої форми для реєстрації цих документів та книги обліку;

Касові операції - операції суб'єктів господарювання між собою та з фізичними особами, пов'язані з прийманням і виданням готівки під час проведення розрахунків через касу з відображенням цих операцій у відповідних книгах обліку;

Оприбуткування готівки - проведення суб'єктами господарювання обліку готівки в касі на повну суму її фактичних надходжень у касовій книзі/книзі обліку доходів і витрат/фіскальному звітному чеку/електронному фіскальному звітному чеку/розрахунковій квитанції;

Операційний день - частина робочого дня банку або іншої установи -учасника платіжної системи, протягом якої приймаються документи на переказ і документи на відкликання та за наявності технічної можливості здійснюється їх оброблення, передавання і виконання. Тривалість операційного дня встановлюється банком або іншою установою - учасником платіжної системи самостійно та зазначається в їх внутрішніх правилах;

Операційний час - частина операційного дня банку або іншої установи - учасника платіжної системи, протягом якої приймаються від клієнтів документи на переказ і документи на відкликання, що мають бути оброблені, передані та виконані цим банком протягом цього самого робочого дня.;

Платіжні інструменти - засіб певної форми на паперовому, електронному чи іншому виді носія інформації, використання якого ініціює переказ коштів з відповідного рахунку платника;

Розрахунковий документ - документ на паперовому носії, що містить доручення та/або вимогу про перерахування коштів з рахунку платника на рахунок отримувача;

Розрахунково-касове обслуговування - надання банком клієнту на підставі укладеного між ними договору послуг, які пов'язані з переказом коштів з/на рахунку(ок) цього клієнта, видання йому коштів у готівковій формі, а також здійснення інших операцій, передбачених договором, форму та зміст якого банк розробляє самостійно;

Меморіальний ордер - розрахунковий документ, який складається за ініціативою банку для оформлення операцій щодо списання коштів з рахунку платника і внутрішньобанківських операцій;

Платіжне доручення - розрахунковий документ, що містить письмове доручення платника обслуговуючому банку про списання зі свого рахунку зазначеної суми коштів та її перерахування на рахунок отримувача;

Платіжна вимога-доручення - розрахунковий документ, який складається з двох частин: верхньої - вимоги отримувача безпосередньо до платника про сплату визначеної суми коштів; нижньої - доручення платника обслуговуючому банку про списання зі свого рахунку визначеної ним суми коштів та перерахування її на рахунок отримувача;

Платіжна вимога - розрахунковий документ, що містить вимогу стягувача або в разі договірної списання обтяжувача чи отримувача до банку, що обслуговує платника, здійснити без погодження з платником переказ визначеної суми коштів з рахунку платника на рахунок отримувача;

Розрахунковий чек - розрахунковий документ, що містить нічим не обумовлене письмове розпорядження власника рахунку (чекодавця) банку-емітенту, у якому відкрито його рахунок, про сплату чекодержателю зазначеної в чеку суми коштів;

Інкасове доручення (розпорядження) - розрахунковий документ, що містить вимогу стягувача (контролюючий орган) до банку, що обслуговує платника, здійснити без погодження з платником переказ визначеної суми коштів з рахунку платника на рахунок отримувача.

Завдання 3.1.

Розрахуємо ліміт каси та термін здавання виручки в банк для підприємства, готівкова виручка якого за останні 3 місяці становить 300000 грн., в т.ч. 100 000 грн. отримано з банку. Кількість робочих днів за останні 3 місяці – 64. Підприємство працює до 20:00, а банк у місті - до 17:00.

Ліміт каси підприємства обчислюємо виходячи з середньоденних надходжень, крім сум, що отримані з банку: $(300\ 000 - 100\ 000) / 64 = 3125$ (грн.). Так як робочий день на підприємстві триваліший за робочий день банку, строки здавання виручки в банк – на наступний робочий день.

Завдання 3.2.

Скласти кореспонденції рахунків, заповнити використовувані при здійсненні господарських операцій первинні документи, визначити залишок грошових коштів підприємства «Зоря» на поточному рахунку станом на 01.08.20X9 р.

Вихідні дані: станом на 01.07.20X9 року на поточному рахунку підприємства «Зоря» був залишок грошових коштів в національній валюті в сумі 45800 грн. За липень 20X9 року підприємством було здійснено такі господарські операції:

- надійшли грошові кошти від ВАТ «Грач» за реалізовану готову продукцію в сумі 36 000 грн.;
- отримано довгострокову позику у банку КБ «Мрія» – 50 000 грн.;
- погашено заборгованість перед ВАТ «Обленерго» в сумі 45 000 грн.;
- отримано грошові кошти в касу для видачі заробітної плати працівникам – 15 000 грн., на господарські потреби 1000 грн.;
- видано заробітну плату працівникам – 13 000 грн.

Питання для самоконтролю:

1. Нормативні документи, які регулюють порядок здійснення готівкових і безготівкових розрахунків та їх відображення в обліку.
2. Ліміт залишку готівки в касі.
3. Обов'язки касира.
4. Документальне оформлення касових операцій.
5. Регістри аналітичного обліку грошових коштів.
6. Правила ведення касової книги.
7. Інвентаризація готівки в касі.
8. Виписки банку та їх обробіток.
9. Обмеження готівкових операцій.
10. Регістри синтетичного обліку грошових коштів.
11. Порядок відкриття і закриття банківських рахунків.
12. Платіжні інструменти та розрахункові документи.
13. Облік грошових документів. Облік коштів в дорозі. Облік електронних грошей.
14. Характеристика рахунків з обліку грошових коштів згідно Інструкції про застосування Плану рахунків.

ТЕМА 4. ОБЛІК ПРАЦІ І ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ

ПЕРВИННІ ДОКУМЕНТИ:

Типові форми з обліку особового складу працівників підприємства: П-1 “Наказ (розпорядження) про прийом на роботу”; П-4 “Наказ (розпорядження) про переведення на іншу роботу”; П-5 “Наказ (розпорядження) про надання відпустки”; П-6 “Список № __ про надання відпустки”; П-7 “Наказ (розпорядження) про припинення трудового договору (контракту)”.

Типові форми первинного обліку використання робочого часу: П-12 “Табель обліку використання робочого часу та розрахунку заробітної плати”; П-13 “Табель обліку використання робочого часу та розрахунку заробітної плати”; П-14 “Табель обліку використання робочого часу”;

Відомість нарахування заробітної плати (особова),

Відомість нарахування заробітної плати (зведена)

Обліковий реєстр – Журнал 5.

Терміни:

Соціальне страхування - це сукупність відносин, яка пов'язана з формуванням і витратами фондів грошових коштів для матеріального забезпечення непрацездатних.

Заробітна плата - це винагорода, обчислена, зазвичай, у грошовому виразі, яку за трудовим договором власник або уповноважений ним орган виплачує працівникові за виконану ними роботу. Розмір зарплати залежить від складності та умов виконуваної роботи, професійно-ділових якостей особи, результатів праці та господарської діяльності підприємства.

Нарахування на фонд оплати праці – це нарахування найманим працівникам у грошовій та натуральній формі (оцінені в грошовому вираженні) за відпрацьований та невідпрацьований час, який підлягає оплаті, або за виконану роботу незалежно від джерела фінансування цих виплат.

Утримання із заробітної плати – це стягнення податків, відрахування з осіб, які відбувають виправні роботи, стягнення штрафів, накладених в адміністративному порядку.

Тарифна ставка – це сукупність кваліфікаційних тарифних розрядів та відповідних їм тарифних коефіцієнтів, за якими визначається розмір тарифних ставок оплати праці працівників у залежності від складності виконуваних робіт та кваліфікації працівників.

Відрядна розцінка - це розмір оплати праці за виготовлення одиниці продукції (виробу чи його частини) або за виконання певної операції. Розцінка визначається шляхом ділення погодинної (денної) тарифної ставки, яка відповідає розряду роботи, що виконується, на погодинну (денну) норму виробітку.

Мінімальна заробітна плата - є державною соціальною гарантією, обов'язковою на всій території України для підприємств усіх форм власності і господарювання та фізичних осіб, які використовують працю найманих працівників, за будь-якою системою оплати праці.

Прожитковий мінімум - це вартісна величина достатнього для забезпечення нормального функціонування організму людини, збереження його здоров'я, набору продуктів харчування, а також мінімального набору непродовольчих товарів та мінімального набору послуг, необхідних для задоволення основних соціальних і культурних потреб особистості.

Відпускні - це вид виплат, які отримують працівники, якщо вони беруть відсутність на свята або відпустку. Зазвичай це форма компенсації за втрачену заробітну плату протягом часу, коли співробітник не працює. Сума відпускних, яку отримує співробітник, може варіюватися залежно від його трудового договору або місцевого трудового законодавства.

Допомога з тимчасової втрати працездатності - це окремий вид загальнообов'язкового

державного соціального страхування в Україні, що здійснюється Пенсійним фондом України.

Завдання 4.1.

Працівник подав звіт про використання коштів, наданих на відрядження або під звіт, 20.01.2024 року, за яким він винен підприємству 300 грн., кошти він не повернув. Керівник 30.01.2024 року видав наказ, за яким ці кошти необхідно вирахувати із заробітної плати працівника. За січень працівнику нарахували 2000 грн. заробітної плати. Проведення утримань із заробітної плати за наказом керівника наведено в таблиці 4.1. Слід враховувати, що загальна сума утримань, згідно з ЦКУ, не може перевищувати 20%.

табл. 4.1.

Кореспонденції утримань неповернутих підзвітних сум з працівника

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		Дт	Кт	
1.	Нараховано заробітну плату працівнику			2 000
2.	Утримано соціальні внески			70
3.	Податок з доходів: $(2000-70)*15\%$			289,5
4.	Штраф за несвочасне повернення коштів, виданих під звіт: $300*15\%$			45
5.	Утримано із заробітної плати неповернуті кошти			300

Завдання 4.2.

Скласти розрахунково-платіжну відомість.

Вихідні дані: нараховано заробітну плату за жовтень 2023р.:

1. Іванов В.П., директор – 10000 грн.
2. Поліщук П.А., гол. бухгалтер – 8800 грн.
3. Іванов А.П., юрист – 8800 грн.
4. Кінах І.П., робітник – 7600 грн.
5. Колобок А.П., робітник – 6700 грн.
6. Колосов І.Г., робітник – 6700 грн.
7. Демидович В.М., робітник – 6700 грн.
8. Савчук П.Т., робітник – 6400 грн.
9. Денисов С.Л., робітник – 5900 грн.
10. Жук В.М., робітник – 5800 грн.

Жук В.М. і Колосов І.Г. були на лікарняному з 10 по 15 жовтня. Зарплата Жука В.М. за попередні 6 місяців – 34800 грн., Колосова – 40200 грн. Іванов А.П. має двоє дітей до 18 років, Денисов С.Л.- троє дітей до 18 років.

Тестові завдання:

1. Фонд оплати праці складається з таких нарахувань:
 - 1) винагороди за виконану роботу та премії;
 - 2) основної та додаткової заробітної плати;
 - 3) заохочувальних та компенсаційних виплат;
 - 4) основної та додаткової заробітної плати, інших заохочувальних та компенсаційних виплат;
 - 5) немає правильної відповіді.
2. Підставою для нарахування заробітної плати працівникам -погодинникам є наступний первинний документ:
 - 1) наказ на зарахування на відповідну посаду;
 - 2) наряд на виконані роботи;

- 3) таблиць обліку робочого часу;
 4) усі вищезазначені документи;
 5) відомість нарахування заробітної плати.
3. Працівнику нарахована заробітна плата за січень 2009 року у сумі 1000 грн. Сума утриманого внеску до фонду зайнятості становитиме:
- 1) 20,00 грн.;
 - 2) 6,00 грн.;
 - 3) 5,00 грн.;
 - 4) 13,00 грн. ;
 - 5) немає правильної відповіді.
4. Працівник перебував на лікарняному з 10 (понеділок) по 15 (субота) жовтня. Зарплата за попередні 6 місяців – 4800 грн., відпрацьовано – 123 дні. Стаж роботи – 6 років. Сума нарахованих лікарняних становитиме:
- 1) 195,10 грн.;
 - 2) 234,12 грн.;
 - 3) 187,32 грн.;
 - 4) 156,10 грн.;
 - 5) немає правильної відповіді.
5. Працівнику надана чергова відпустка терміном на 24 дні. Заробітна плата за останні 12 місяців – 9 600 грн. Яку суму відпускних буде нараховано працівнику?
- 1) 648,96 грн.;
 - 2) 631,20 грн.;
 - 3) 1920,00 грн.;
 - 4) 914,40 грн.;
 - 5) немає правильної відповіді.
6. Працівник відділу збуту перебував на лікарняному з 20 (вівторок) по 23 (п'ятниця) січня включно. Зарплата за попередні 6 місяців – 6000 грн., відпрацьовано – 125 днів. Стаж роботи – 2 роки. Сума нарахованих лікарняних становитиме:
- 1) Дт 93 - Кт 66 – 115,20 грн.;
 - 2) Дт 652 - Кт 66 – 115,20 грн.;
 - 3) Дт 93 - Кт 66 – 192,00 грн.;
 - 4) Дт 652 - Кт 66 – 153,60 грн.;
 - 5) Дт 92 - Кт 66 – 192,00 грн.;
7. Працівнику надана відпустка за свій рахунок терміном на 7 днів. Заробітна плата за останні 12 місяців – 12 000 грн. Яку суму відпускних буде нараховано працівнику?
- 1) 236,60 грн.;
 - 2) 0 грн.;
 - 3) 230,16 грн.;
 - 4) 1000 грн.;
 - 5) немає правильної відповіді.
8. Ставки відрахування на фонд оплати праці становлять:
Пенсійний фонд	Фонд соціального страхування	Фонд безробіття
1) 33,2%	1,3	1,6
2) 33,2%	0,5	1,5
3) 33%	1,5	1,4
4) 33,2%	1,3	1,3
5) немає правильної відповіді.		
9. Працівнику за звітний місяць нараховано: заробітна плата – 1000 грн., лікарняні – 200 грн., премія – 100 грн. З якої суми нарахованого доходу працівника утримуватиметься збір до Пенсійного фонду:
- 1) 1 100 грн.;
 - 2) 1 300 грн.;
 - 3) 1 200 грн.;
 - 4) 1 250 грн.;

5) немає правильної відповіді.

10. Працівнику в січні 20X9 р. нарахована заробітна плата до видачі (за вирахуванням утримань, передбачених чинним законодавством) у сумі 1000 грн., та виданий аванс – 40 грн. Сума заборгованості на кінець січня по зарплаті працівника становить:

1) 940 грн.;

2) 1 240 грн.;

3) 960 грн.;

4) 920 грн.;

5) немає правильної відповіді.

11. Громов К.В. - технолог, посадовий оклад 840 грн. Протягом місяця хворів 7 робочих днів. Стаж роботи - 6 років 7 місяців. Заробітна плата за попередні шість місяців становить – 10850 грн. Відпрацьовано 124 робочі дні. У грудні 21 робочий день. Згідно із заявою у грудні 3 робочі дні перебував у відпустці за власний рахунок. Сума нарахованого доходу працівнику становитиме:

1) 1060,00 грн.;

2) 807,50 грн.;

3) 1052,50 грн.;

4) 930,00 грн. ;

5) немає правильної відповіді.

12. Робітниця 3 розряду (розцінка за 3 розряд - 10 грн.) випустила 50 одиниць виробів. У звітному місяці вона хворіла 5 робочих днів. Стаж роботи - 3 роки 3 місяці. Заробітна плата за попередні шість місяців -3600 грн., робочих днів за попередні місяці - 120. Сума нарахованого доходу становитиме:

1) 490 грн.;

2) 620 грн.;

3) 650 грн.;

4) 590 грн. ;

5) немає правильної відповіді.

13. Робітниця 4 розряду (розцінка за 4 розряд - 12 грн.) випустила 18 одиниць виробів. З 6 грудня згідно з наказом їй надається чергова відпустка на 24 календарні дні. Зарплата за попередні 12 місяців становить 8875 грн. Сума нарахованого доходу становитиме:

1) 216 грн.;

2) 956 грн.;

3) 600 грн.;

4) 816 грн.;

5) немає правильної відповіді.

14. Працівник підприємства, посадовий оклад якого становить 1113 грн., в поточному місяці, згідно з наказом пішов у чергову відпустку на 18 днів (з них - 14 робочі). Заробітна плата за відпрацьовані 12 місяців становить 14200 грн. В поточному місяці 21 робочий день. Сума нарахованого доходу становитиме:

1) 931 грн.;

2) 771 грн.;

3) 1091 грн.;

4) 560 грн.;

5) немає правильної відповіді.

15. Фонд оплати праці працівників підприємства «Гарант» становить 60 000 грн. Нарахування на фонд оплати праці становитимуть:

Пенсійний фонд	Фонд соціального страхування	Фонд безробіття
1) 19 200 грн.	1380 грн.	780 грн.;
2) 19 200 грн.	900 грн.	1140 грн.;
3) 19 920 грн.	840 грн.	960 грн.;
4) 19 920 грн.	900 грн.	780 грн.;
5) немає правильної відповіді		

16. Робітниця 1 розряду (розцінка за 1 розряд 20 грн.) випустила 100 одиниць виробів. В звітному місяці вона хворіла 10 робочих днів. Стаж роботи - 2 роки. Заробітна плата за попередні шість місяців - 6

324 грн., робочих днів за попередні місяці - 124. Сума нарахованого доходу становитиме:

- 1) 1694 грн.
- 2) 2510 грн.
- 3) 2408 грн.
- 4) 2306 грн.
- 5) немає правильної відповіді.

17. Працівник підприємства, посадовий оклад якого становить 1995 грн., в поточному місяці згідно з наказом пішов у чергову відпустку на 12 днів, з них 10 робочих днів. Заробітна плата за відпрацьовані 12 місяців становить 24140 грн. В поточному місяці 21 робочий день. Сума нарахованого доходу становитиме:

- 1) 1900 грн.;
- 2) 680 грн.;
- 3) 1861 грн.;
- 4) 1045 грн.
- 5) немає правильної відповіді.

18. Які виплати належать до додаткової заробітної плати:

- 1) заробітна плата за посадовими окладами;
- 2) надбавки за роботу у святкові і вихідні;
- 3) заробітна плата за відрядними розцінками;
- 4) сума вихідної допомоги;
- 5) відповіді 2 і 4.

ТЕМА 5. ОБЛІК ДОВГОСТРОКОВИХ ТА ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІДПРИЄМСТВА

ПЕРВИННІ ДОКУМЕНТИ:

Довгострокові зобов'язання: договори кредитування; договори оренди; документи про реструктуризацію заборгованості.

Документування при виникненні заборгованості: виписки банку; платіжні доручення; накладні; розрахунки та довідки бухгалтерії; векселі; облігації. при погашенні заборгованості: платіжне доручення; акредитив; інкасо; видатковий касовий ордер; чек.

Первинними документами з обліку довгострокових зобов'язань з оренди є: розрахунки та довідки бухгалтерії; платіжні доручення; виписки банку; акти приймання-передачі основних засобів; видатковий касовий ордер; чек.

Первинними документами для нарахування податків є: розрахунки бухгалтерії; з розрахунків з ПДВ - податкові накладні; для нарахування митних платежів - вантажна митна декларація.

Терміни:

Розрахунки - сукупність записів бухгалтерського обліку, в яких фіксується рух певного виду коштів підприємства, фірми.

Зобов'язання - заборгованість підприємства, що виникла внаслідок минулих подій і погашення якої в майбутньому, як очікується, призведе до зменшення ресурсів підприємства.

Види зобов'язань підприємства - довгострокові зобов'язання, поточні зобов'язання, забезпечення, непередбачені зобов'язання, доходи майбутніх періодів

Довгострокові зобов'язання - це заборгованість, яка не підлягає погашенню протягом операційного циклу підприємства або протягом 12 місяців з дати Балансу.

Види довгострокових зобов'язань:

- довгострокові кредити банків;
- інші довгострокові фінансові зобов'язання;
- відстрочені податкові зобов'язання;
- інші довгострокові зобов'язання.

Поточні зобов'язання - зобов'язання, які мають бути погашені протягом поточного операційного циклу підприємства або повинні бути погашені протягом 12 місяців з дати балансу.

Види поточних зобов'язань:

- короткострокові кредити банків;
- поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями;
- короткострокові векселі видані;
- кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги;
- поточні зобов'язання за розрахунками з одержаних авансів, з бюджетом, зі страхування, з оплати праці та інші.

Постачальники - це юридичні або фізичні особи, які здійснюють постачання товарно-матеріальних цінностей, що надають послуги, виконують роботи.

Підрядники - спеціалізовані підприємства або фізичні особи, які виконують будівельно-монтажні роботи при спорудженні об'єктів на підставі договорів підяду на капітальне будівництво.

Види кредитів - банківський, державний, комерційний, лізинговий.

Податки - обов'язковий терміновий державний платіж, який сплачується примусово фізичними та юридичними особами на задоволення державних потреб; це встановлений вищим органом законодавчої влади обов'язковий індивідуальний безоплатний платіж, що стягується з юридичних та фізичних осіб до бюджетів різних рівнів і у термінах, передбачених законодавством; це обов'язковий платіж, що стягується органами державної влади з метою фінансового забезпечення діяльності держави.

Платежі - фінансово-грошові операції, пов'язані з оплатою фінансово-господарських операцій з розрахунками за договірними зобов'язаннями, покриттям витрат, відшкодуванням збитків, виконанням зобов'язань перед державою, органами місцевого самоврядування тощо.

Доходи майбутніх періодів - доходи, одержані підприємством у звітному періоді, але які належать до наступних звітних періодів відповідно до юридичного оформлення чи за юридичною природою.

Кредити банків - будь-яке зобов'язання банку надати певну суму грошей, будь-яка гарантія, будь-яке зобов'язання придбати право вимоги боргу, будь-яке продовження строку погашення боргу, яке надано в обмін на зобов'язання боржника щодо повернення заборгованої суми, а також на зобов'язання на сплату відсотків та інших зборів з такої суми.

Завдання 5.1.

Підприємство за договором купівлі-продажу отримало передоплату від покупця — 12000 грн., у т.ч. ПДВ — 2000 грн. Але вчасно заборгованість перед покупцем не погасило, за що одержало від нього претензію. Пізніше підприємство відвантажило йому товар, але не на всю суму, а на 4800 грн., у т.ч. ПДВ — 800 грн. (облікова вартість — 3000 грн.). Покупець подав позов до суду на решту суми (7200 грн.). Суд виніс рішення на користь покупця. Незабаром заборгованість перед покупцем погасили, відвантаживши йому товар на суму 7200 грн., у т.ч. ПДВ — 1200 грн. (облікова вартість — 5000 грн.).

Облік кредиторської заборгованості за отриманою передоплатою

№ з/п	Зміст операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		Дт	Кт	
1	Отримано передоплату від покупця			12000
2	Відображено податкові зобов'язання з ПДВ			2000
3	Відвантажено товари покупцю			4800
4	Відображено податкові зобов'язання з ПДВ			800
5	Списано собівартість реалізованих товарів			3000
6	Зараховано заборгованості			4800
7	Списано доход на фінансовий результат			4000
8	Списано витрати на фінансовий результат			3000
9	Відвантажено товари покупцю			7200
10	Відображено податкові зобов'язання з ПДВ			1200
11	Списано собівартість реалізованих товарів			5000
12	Зараховано заборгованості			7200
13	Списано доход на фінансовий результат			6000
14	Списано витрати на фінансовий результат			5000

Завдання 5.2.

Скласти проводки, вказати первинні документи. Визначити суму заборгованості покупців.

Вихідні дані: придбання послуг за звітний період склало 200000 грн., крім того, ПДВ. Постачальникам за безготівковим рахунком сплачено 180000 грн., в касу - 9000 грн.

Завдання 5.3.

Вказати кореспонденції з обліку авансів та заповнити первинні документи. *Вихідні дані:* 12 січня 2020 року ПФ «Олімп» сплатила аванс ПП Мирончук І.І. за придбані товари в сумі 28 000 грн. 14 січня ПФ «Олімп» отримала товари на суму 24 000 грн. (в т.ч. ПДВ) і повернула невикористану суму авансу.

Тестові завдання:

1. Заборгованість фізичних і юридичних осіб підприємству називається:

- 1) відстроченою;
- 2) кредиторською;
- 3) дебіторською;
- 4) податковою;
- 5) немає правильної відповіді.

2. Погашення заборгованості перед постачальником за одержані ТМЦ відображається записом:

- 1) Дт 361 – Кт 311;
- 2) Дт 631 – Кт 311;
- 3) Дт 311 – Кт 361.
- 4) Дт 22 – Кт 311;
- 5) Дт 201 – Кт 631.

3. Для обліку податкового зобов'язання з ПДВ призначено субрахунок:

- 1) 641;
- 2) 642;
- 3) 643;
- 4) 644;
- 5) 645.

4. Працівнику в січні 2020 р. нарахована заробітна у сумі 1000 грн., матеріальна допомога – 200 грн., відпускні – 500 грн. та виданий аванс – 400 грн. Сума заборгованості підприємства перед працівником на кінець січня становить:

- 1) 2100 грн.;
- 2) 1300 грн.;
- 3) 1700 грн.;
- 4) 1400 грн.
- 5) немає правильної відповіді.

5. 01.05.2022р. підприємство одержало від банку позику в сумі 100 000 грн. терміном на 5 місяців під 12 % річних. 30.09.2022р поверненню підлягає вся сума кредиту та нарахованих відсотків. Яку суму необхідно повернути підприємству 30.09.2022р. ?

- 1) 105 000 грн.;
- 2) 106 000 грн.;
- 3) 100 000 грн.;
- 4) 55 000 грн. ;
- 5) немає правильної відповіді.

6. Короткостроковий кредит, що надається банком надійному підприємству понад залишок його коштів на поточному рахунку в межах заздалегідь обумовленої суми шляхом дебетування його рахунку:

- 1) лізинговий кредит;
- 2) забезпечений кредит;
- 3) кредит овердрафт;
- 4) акцептний кредит;
- 5) банківський кредит.

7. Погашення короткострокового кредиту довгостроковим відображається кореспонденцією рахунків:

- 1) Дт 60 – Кт 50;
- 2) Дт 60 – Кт 30;
- 3) Дт 50 – Кт 60;
- 4) Дт 31 – Кт 50;
- 5) Дт 50 – Кт 30.

8. Облік кредитів не ведеться на рахунках:

- 1) 50;
- 2) 60;
- 3) 61;

- 4) 69.
5) немає правильної відповіді.
9. Про придбання товарно-матеріальних цінностей свідчать наступні документи:
1) накладна і касові документи;
2) накладна;
3) банківські документи;
4) всі відповіді правильні;
5) немає правильної відповіді.
10. Для узагальнення інформації про розрахунки підприємства за всіма видами платежів до бюджету, включаючи податки з працівників підприємства, призначений рахунок:
1) 64;
2) 65;
3) 68;
4) 69;
5) 67.
11. Які з перерахованих зобов'язань не належать до довгострокових:
1) відстрочені податкові зобов'язання;
2) довгострокові кредити банків;
3) довгострокові векселі видані;
4) довгострокові векселі отримані;
5) немає правильної відповіді.
12. До поточних зобов'язань належать:
1) короткострокові векселі видані;
2) кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги;
3) поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями;
4) розрахунки з оплати праці;
5) всі відповіді правильні.
13. На основі якої угоди залучаються позикові кошти з банку:
1) договір купівлі-продажу іноземної валюти;
2) договір підряду;
3) договір поставки;
4) кредитний договір;
5) немає правильної відповіді.
14. Залежно від страхового випадку існують такі види загальнообов'язкового страхування працівників:
1) пенсійне;
2) страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності;
3) страхування на випадок безробіття;
4) страхування на випадок нещасного випадку;
5) всі відповіді правильні.
15. На рахунку 68 «Розрахунки за іншими операціями» не ведеться облік:
1) внутрішніх розрахунків;
2) розрахунків за авансами одержаними;
3) розрахунків за нарахованими відсотками;
4) внутрішньогосподарських розрахунків;
5) немає правильної відповіді.
16. Нарахування відсотків відображається кореспонденцією:
1) Дт 95 – Кт 68;
2) Дт 68 – Кт 31;
3) Дт 92 – Кт 68;
4) Дт 93 – Кт 68;
5) Дт 92 – Кт 60.
17. Отриманий аванс відображається кореспонденцією:

- 1) Дт 31 – Кт 37;
- 2) Дт 31 – Кт 68;
- 3) Дт 37 – Кт 30;
- 4) Дт 31 – Кт 36;
- 5) Дт 37 – Кт 31.

19. Отримана орендна плата за півроку відображається за дебетом рахунку 31 та кредитом:

- 1) 69;
- 2) 61;
- 3) 68;
- 4) 713;
- 5) 39.

20. Зобов'язання з невизначеною сумою або часом погашення на дату балансу – це:

- 1) забезпечення;
- 2) непередбачені зобов'язання;
- 3) доходи майбутніх періодів;
- 4) довгострокові зобов'язання;
- 5) немає правильної відповіді.

ТЕМА 6. ОБЛІК ВИТРАТ НА ВИРОБНИЦТВО І КАЛЬКУЛЮВАННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ

ПЕРВИННІ ДОКУМЕНТИ:

Документування в умовах калькулювання за замовленнями: договір (контракт); виробниче замовлення; вимога на матеріали; наряд.

Первинні документи: - калькуляція виробничої собівартості готової продукції, робіт, послуг. Обліковий реєстр – Журнал 5.

Терміни:

Витрати виробництва - це спожиті в процесі виробництва засоби виробництва, які втілюють у собі минулу працю (сировину, матеріали, амортизацію основних засобів, працю працівників, зайнятих у процесі виробництва теперішньому) з відповідними на неї нарахуваннями та ін.

Операційні витрати - це витрати, що пов'язані з діяльністю по реалізації продукції та управлінням підприємством. Вони характеризують витрати, що були у звітному періоді і безпосередньо не пов'язані з виробництвом продукції. Операційні витрати як правило поділяються на адміністративно-управлінські, витрати на збут та витрати, пов'язані з науково-дослідницькими й дослідно-конструкторськими роботами.

Витрати операційної діяльності за економічним змістом поділяються на елементи:

- **матеріальні витрати;**
- **витрати на оплату праці;**
- **відрахування на соціальні заходи;**
- **амортизація;**
- **інші операційні витрати.**

Валові витрати - це сума будь-яких витрат платника податку у грошовій, матеріальній або нематеріальній формах, здійснюваних як компенсація вартості товарів (робіт, послуг), які придбаваються (виготовляються) таким платником податку для їх подальшого використання у власній господарській діяльності.

Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 "Витрати" визначає методологічні принципи формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати підприємства та її розкриття у фінансовій звітності.

Витрати відображаються в бухгалтерському обліку одночасно зі зменшенням активів або збільшенням зобов'язань.

Перелік і склад калькулювання виробничої собівартості продукції (робіт, послуг) установлюються підприємством. До виробничої собівартості продукції (робіт, послуг) включаються:

- прямі матеріальні витрати;
- прямі витрати на оплату праці;
- інші прямі витрати;
- загальновиробничі витрати.

До складу прямих матеріальних витрат включається вартість сировини та основних матеріалів, що утворюють основу вироблюваної продукції, купівельних напівфабрикатів і комплектуючих виробів, допоміжних та інших матеріалів, які можуть бути безпосередньо віднесені до конкретного об'єкта витрат.

До складу прямих витрат на оплату праці включаються заробітна плата та інші виплати робітникам, зайнятим у виробництві продукції, виконанні робіт або наданні послуг, які можуть бути безпосередньо віднесені до конкретного об'єкта витрат.

До складу інших прямих витрат включаються всі інші виробничі витрати, які можуть бути безпосередньо віднесені до конкретного об'єкта витрат, зокрема відрахування на соціальні заходи, плата за оренду земельних майнових паїв, амортизація тощо.

До складу загальновиробничих витрат входять витрати на управління цехами чи дільницями, витрати на охорону праці, вивіз відходів, амортизація виробничого обладнання та виробничих приміщень.

Собівартість – це грошовий вираз витрат підприємства, пов'язаних з виробництвом і реалізацією продукції, виконаних робіт та наданих послуг.

Завдання 6.1.

Скласти кореспонденції рахунків з реалізації послуг, вказати документи. Визначити фінансовий результат, заборгованість покупців.

Вихідні дані: реалізація послуг за звітний період склала 200000 грн., крім того ПДВ. Собівартість реалізованих послуг – 150000 грн. На рахунок надійшло 180000 грн., в касу - 9000 грн. За оренду основних засобів в касу отримано – 18000 грн., в т.ч. ПДВ. Амортизація основних засобів, переданих в оренду, – 6000 грн. Адміністративні витрати склали 10000 грн. Витрати на рекламу – 2000 грн.

Завдання 6.2.

Вказати кореспонденції з виробництва і використання виробленої електроенергії
Вихідні дані: допоміжний підрозділ підприємства «Електро-плюс» виробляє електроенергію.

У грудні 2020 року витрати цього підрозділу на виробництво електроенергії становили 20 000 грн. Відповідно до показників лічильників електроенергія була спожита у такій пропорції: 80% - виробничі цілі, 15% - адміністративні цілі і 5% - на збут.

Тестові завдання:

1. Зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу, - це

- 1) доходи;
- 2) витрати;
- 3) збиток;
- 4) затрати;
- 5) прибуток.

2. Які з перерахованих витрат не належать до операційної діяльності:

- 1) собівартість реалізованої продукції;
- 2) витрати на утримання адміністративно-управлінського персоналу;
- 3) витрати на дослідження і розробки;
- 4) витрати на відсотки;
- 5) немає правильної відповіді.

3. До прямих матеріальних витрат належать:

- 1) сировина і матеріали, що становлять основу вироблюваної продукції;
- 2) купівельні напівфабрикати;
- 3) відповіді 1 і 2;
- 4) втрати від браку;
- 5) амортизація основних засобів.

4. Не включаються до виробничої собівартості, а списуються на витрати періоду:

- 1) адміністративні витрати;
- 2) витрати на збут;
- 3) понаднормативні відходи;
- 4) відсотки за кредит;
- 5) всі відповіді правильні.

5. Витрати на управління виробництвом (оплата праці апарату управління цехами, дільницями і ін.) належать до:

- 1) загальногосподарських витрат;
- 2) загальновиробничих витрат;

- 3) витрат на збут;
 - 4) адміністративні витрати;
 - 5) правильної відповіді немає.
6. Витрати на здійснення складських, вантажно-розвантажувальних, пакувальних робіт, на рекламу й ін. належать до:
- 1) загальногосподарських витрат;
 - 2) загальновиробничих витрат;
 - 3) витрат на збут;
 - 4) собівартості продукції;
 - 5) правильної відповіді немає.
7. Не належать до витрат на збут:
- 1) витрати на пакування;
 - 2) витрати на рекламу;
 - 3) комісійні продавцям;
 - 4) заробітна плата продавців;
 - 5) правильної відповіді немає.
8. Облік витрат за відсотками та інших витрат підприємства, пов'язаних із залученням позикового капіталу ведеться на рахунку:
- 1) 92;
 - 2) 95;
 - 3) 96;
 - 4) 94;
 - 5) 684.
9. Продукція, що не пройшла всіх стадій виробництва, передбачених технологічним процесом, а також вироби, які не укомплектовані та не пройшли випробувань і технічного приймання, називаються:
- 1) незавершеним виробництвом;
 - 2) готовою продукцією;
 - 3) реалізованою продукцією;
 - 4) браком;
 - 5) правильної відповіді немає.
10. До адміністративних витрат належать:
- 1) загальногосподарські витрати;
 - 2) загальновиробничі витрати;
 - 3) витрати на збут;
 - 4) витрати з податку на прибуток;
 - 5) правильної відповіді немає.
11. Є такі дані про витрати підприємства: використані матеріали на виробництво продукції – 2 000 грн., нарахована заробітна плата – 3 000 грн., нарахована амортизація – 700 грн., витрати на соціальні заходи – 1200 грн. Фактична собівартість готової продукції, випущеної з виробництва, становитиме:
- 1) Дт 26 Кт 23 - 6900 грн.;
 - 2) Дт 23 Кт 26 - 6200 грн.;
 - 3) Дт 90 Кт 23 - 6900 грн.;
 - 4) Дт 26 Кт 90 - 6900 грн.;
 - 5) Дт 26 Кт 23 - 6200 грн..
12. На підставі наведеного переліку статей визначити суму операційних витрат звітного періоду: адміністративні витрати - 3000 грн.; витрати на збут - 2500 грн.; відсотки за кредит - 1500 грн.; втрати від стихійного лиха - 5000 грн.; собівартість реалізації - 2000 грн.
Сума витрат становитиме:
- 1) 14000 грн.;
 - 2) 7000 грн.;
 - 3) 7500 грн.;
 - 4) 6000 грн.;
 - 5) 6500 грн.

14. Фінансова діяльність включає:

- 1) втрати від участі в капіталі;
- 2) фінансові витрати;
- 3) відповіді 1 і 2;
- 4) адміністративні витрати;
- 5) правильної відповіді немає.

18. Підприємство орендує приміщення загальною площею 1000 м². У грудні 2020 року витрати підприємства на оренду становили 15 600 грн. Відповідно до виробничої потреби площа була використана у такій пропорції: 70 % - під виробництво, 20% - на адміністративні цілі, 10% - відділом збуту. Як відобразити дані витрати в обліку:

- 1) Дт 91 - Кт 91 – 1 560 грн.;
Дт 92 - Кт 91 – 10 920 грн.;
Дт 92 - Кт 91 – 3 120 грн.;

- 2) Дт 91 - Кт 23 – 10 920 грн.;
Дт 92 - Кт 23 – 3 120 грн.;
Дт 93 - Кт 23 – 1 560 грн.;

- 3) Дт 93 - Кт 23 – 10 920 грн.;
Дт 92 - Кт 23 – 1 560 грн.;
Дт 91 - Кт 23 – 3 120 грн.;

- 4) Дт 23 - Кт 91 – 1 560 грн.;
Дт 23 - Кт 91 – 3 120 грн.;
Дт 23 - Кт 91 – 4 000 грн.;

- 5) правильної відповіді немає.

ТЕМА 7. ОБЛІК ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ (ТОВАРІВ, РОБІТ, ПОСЛУГ) ТА ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ

ПЕРВИННІ ДОКУМЕНТИ:

Акт про брак; повідомлення; листок про брак; накладні; відомості; приймально-здавальні документи; накладні на здачу готової продукції на склад підприємства; накопичувальні відомості випуску готової продукції.

Первинні документи з обліку товарів: товарно-транспортна накладна; рахунок-фактура; прибутково-видаткова накладна; свідоцтво про якість товару (продукції); сертифікат відповідності державній системі сертифікації або завірена постачальником копія сертифікату відповідності на товар; приймальний акт. Обліковий реєстр – Журнал 5.

Терміни:

Дохід - очікувана властивість об'єкта, яка є мотивом створення, виробництва, володіння, використання цього об'єкта.

Дохід від реалізації продукції - кошти за продану продукцію (товари, виконані роботи, надані послуги), які надійшли на рахунок підприємства в банку чи до його каси.

Операційний дохід - аналітичний показник, який дорівнює обсягу прибутку до вирахування відсотків за позиковими коштами і сплати податків.

Дохід від участі в капіталі - дохід від фінансових інвестицій, які обліковуються за методом участі в капіталі.

Надзвичайний дохід - доходи, які виникли внаслідок надзвичайних подій, зокрема визнана сума відшкодування втрат від надзвичайних подій з різних джерел.

Фінансовий результат - це приріст (чи зменшення) вартості власного капіталу підприємства, що утворюється в процесі його підприємницької діяльності за звітний період.

Прибуток - частина вартості додаткового продукту, виражена в грошах; частина чистого доходу; грошовий вираз вартості реалізованого чистого доходу, основна форма грошових накопичень господарського суб'єкта.

Збиток - суми втрачених активів, наприклад, через шкоду втрати, крадіжки або зобов'язання, які виникли, наприклад, у результаті правопорушення.

Законодавство України виділяє такі **види збитків**:

- витрати, зроблені кредитором;
- втрата або пошкодження його майна;
- не одержані кредитором доходи, які він отримав би, якщо б зобов'язання було виконане боржником.

Завдання 7.1.

Підприємство оптової торгівлі відвантажило товар покупцю на суму 1200 грн., у тому числі ПДВ 200 грн. Собівартість товару - 900 грн. Після відвантаження товару покупцю надана знижка на 120 грн., у тому числі ПДВ - 20 грн. На поточний рахунок підприємства надійшла оплата в сумі 1 080 грн., у т. ч. ПДВ - 180 грн. Визначимо дохід від реалізації товару та відобразимо на рахунках бухгалтерського обліку у таблиці 7.1.

табл. 7.1.

Відображення на рахунках бухгалтерського обліку доходу від реалізації товару

№ з/п	Зміст операцій	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		Дебет	Кредит	
1	Відображено дохід від реалізації товару			
2	Нараховані податкові зобов'язання з ПДВ			
3	Відображено собівартість реалізованого товару			
4	Відображено суму знижки			
5	Відображено коригування податкових зобов'язань за ПДВ			
6	Отримано грошові кошти за реалізований товар			

Завдання 7.2.

Скласти кореспонденції з реалізації автомобілів. Визначити дохід підприємства від реалізації партії із 3 автомобілів.

Вихідні дані: магазин реалізує автомобілі «Таврія» за ціною 50 000 грн. у роздріб (собівартість автомобіля – 40000). При придбанні покупцем партії з трьох автомобілів йому надається знижка у розмірі 7 % від продажної вартості товарів.

Завдання 7.3.

Написати кореспонденції рахунків з ліквідації обладнання, заповнити первинні документи та визначити фінансовий результат від ліквідації.

Вихідні дані: підприємство прийняло рішення про ліквідацію виробничого обладнання (первісна вартість – 25 000 грн., знос – 23 400 грн.) Витрати, пов'язані з ліквідацією, склали 1 200 грн. Вартість матеріалів, одержаних внаслідок ліквідації обладнання, 800 грн.

Тестові завдання:

1. Доходи та витрати відображаються в обліку:
 - 1) в момент їх виникнення;
 - 2) в момент отримання грошей;
 - 3) відповіді 1 і 2;
 - 4) в кінці звітного періоду;
 - 5) за рішенням бухгалтера.
2. Фінансовим результатом діяльності підприємства може бути:
 - 1) прибуток;
 - 2) збиток;
 - 3) відсутність прибутку і збитку;
 - 4) відповіді 1, 2, 3;
 - 5) відповіді 1 і 2.
3. На якому рахунку здійснюється облік доходів від реалізації товарів?
 - 1) 702;
 - 2) 712;
 - 3) 722;
 - 4) 701;
 - 5) 703.
4. Підприємство реалізувало автомобіль за 72 000 грн. (в т.ч. ПДВ). Первісна вартість автомобіля – 50 000 грн., знос – 20 000 грн. Фінансовий результат становитиме:
 - 1) 10 000 грн. – прибуток;
 - 2) 30 000 грн. – збиток;
 - 3) 10 000 грн. – збиток;
 - 4) 30 000 грн. – прибуток;
 - 5) 42 000 грн. – прибуток.
5. Підприємство реалізує готову продукцію покупцям. Якщо дохід (виручка) від реалізації склала 3000 грн. (у т.ч. ПДВ), собівартість - 2600 грн., то підприємство матиме:
 - 1) збиток — 100 грн.;
 - 2) прибуток — 100 грн.;
 - 3) збиток — 400 грн.;
 - 4) прибуток – 400 грн.;
 - 5) прибуток — 300 грн.

6. За договором купівлі-продажу підприємство продає будівлю цеху за 120 000 грн. (крім того, ПДВ). Первісна вартість будівлі цеху 507 000 грн., знос – 60%. Який фінансовий результат даної операції?

- 1) 387 000 грн. – прибуток;
- 2) 82 800 грн. – прибуток;
- 3) 387 000 грн. – збиток;
- 4) 82 800 грн. - збиток.
- 5) немає правильної відповіді.

7. У квітні приватна фірма виготовила крісла, їх замовив магазин роздрібною торгівлі у травні, а доставлено туди в червні. Розрахунок з фірмою відбувся в липні. У якому місяці потрібно врахувати дохід від реалізації меблів, якщо на даному підприємстві продукція вважається реалізованою з моменту відвантаження:

- 1) у квітні;
- 2) у травні;
- 3) у червні;
- 4) у серпні;
- 5) у липні.

8. Є такі дані про діяльність підприємства: фактична собівартість реалізованої готової продукції – 4 000 грн., виручка від реалізації готової продукції – 9 000 грн. (в т.ч. ПДВ), адміністративні витрати – 1 500 грн., витрати на збут – 1 000 грн. Яким буде фінансовий результат підприємства:

- 1). Дт 79 - Кт 44 - 2500 грн.;
- 2) Дт 79 - Кт 44 - 1000 грн.;
- 3) Дт 44 - Кт 79 - 1000 грн.;
- 4) Дт 79 - Кт 44 - 3500 грн.;
- 5) Дт 44 - Кт 79 - 2500 грн.

9. Підприємство реалізувало приміщення складу готової продукції за 4000 грн. (крім того, ПДВ). Первісна вартість – 10 000 грн., сума зносу – 8 000 грн. Який фінансовий результат від реалізації?

- 1) Дт 44 Кт 79 - 2800 грн.;
- 2) Дт 40 Кт 44 - 2000 грн.;
- 3) Дт 79 Кт 44 - 2800 грн.;
- 4) Дт 79 Кт 44 - 2000 грн.;
- 5) немає правильної відповіді.

10. Реалізовано готову продукцію покупцям на суму 9 000 грн. (в т.ч. ПДВ). Собівартість реалізованої продукції – 5 000 грн. Податок на прибуток становитиме:

- 1) Дт 98 - Кт 64 - 1000 грн.;
- 2) Дт 44 - Кт 98 - 625 грн.;
- 3) Дт 64 - Кт 31 - 625 грн.;
- 4) Дт 98 - Кт 64 - 625 грн.;
- 5) Дт 98 - Кт 31 - 1000 грн.

11. В результаті ліквідації обладнання оприбутковані виробничі запаси на суму 1 000 грн. Первісна вартість обладнання 10 000 грн., знос – 40%. Яким буде фінансовий результат від ліквідації обладнання:

- 1) 6 000 грн. – збиток;
- 2). 9 000 грн. – прибуток;
- 3) 5 000 грн. – прибуток;
- 4) 5 000 грн. – збиток;
- 5) немає правильної відповіді.

12. Визначити суму чистого доходу від реалізації продукції та бухгалтерську проводку, якою відображається його закриття за такими даними:

Виручка від реалізації товарів — 15000 грн., в т. ч. ПДВ.

- 1) Дт 701 Кт 791 - 12500 грн.;
- 2) Дт 703 Кт 791 - 3000 грн.;
- 3) Дт 703 Кт 791 - 10500 грн.;

4) Дт 701 Кт 791 - 15000 грн.;

5) Дт 703 Кт 791 - 10500 грн.

13. Підприємство реалізує об'єкт основних засобів, первісна вартість якого 16000 грн., знос – 4 000 грн., договірна вартість – 18 000 грн. (у т.ч. ПДВ). Фінансовий результат від реалізації основних засобів становитиме:

1) 3000 грн. – прибуток;

2) 6000 грн. – прибуток;

3) 3000 грн. – збиток;

4) 4000 грн. – збиток;

5) 4000 грн. – прибуток

14. Якщо дохід від реалізації продукції – 1 500 грн. (в т.ч. ПДВ), собівартість реалізованої продукції – 1 000 грн., то чистий дохід (виручка) від реалізації продукції становитиме:

1) 1 150 грн.;

2) 1 250 грн.;

3) 250 грн.;

4) 500 грн.;

5) немає правильної відповіді.

15. Підприємство "Мандрівник" надає автотранспортні послуги. 01.03.20X9р. одержано дохід за доставку вантажу у сумі 12 000 грн. (в тому числі ПДВ). Підприємством визнано витрати за березень:

- нарахована заробітна плата — 1 000 грн.;

- списані паливно-мастильні матеріали — 600 грн.;

- списані запчастини на поточний ремонт автомобіля — 4 000 грн.

Фінансовий результат за березень становитиме:

1) 5600 грн. – прибуток;

2) 6400 грн. – прибуток;

3) 4400 грн. – прибуток;

4) 4400 грн. – збиток.;

5) немає правильної відповіді.

16. Протягом звітного періоду виручка від реалізації продукції (в т.ч. ПДВ) – 12 000 грн., фактична собівартість готової продукції – 4 000 грн., витрати на збут – 1 000 грн., адміністративні витрати – 1 500 грн. Визначити фінансовий результат :

1) 5500 грн. – прибуток;

2) 3500 грн. – прибуток;

3) 4500 грн. – прибуток;

4) 3500 грн. – збиток.;

5) 4500 грн. – збиток.

17. Дохід від реалізації продукції 36 000 грн. (в т.ч. ПДВ). Витрати на збут – 400 грн., адміністративні витрати – 2 000 грн., собівартість реалізованої продукції – 15 000 грн. Нарахований податок на прибуток становитиме:

1) Дт 31 - Кт 64 – 3 150 грн.;

2) Дт 98 - Кт 64 – 4 650 грн.;

3) Дт 64 - Кт 31 – 3 150 грн.;

4) Дт 98 - Кт 64 – 3 150 грн.;

5) Дт 64 - Кт 31 – 3 150 грн.

18. Магазин реалізує холодильники "Таврія" за ціною 12 000 грн. кожен у роздріб. При придбанні покупцем партії з п'яти холодильників, йому надається знижка у розмірі 10 % від продажної вартості товарів. Який дохід отримає підприємство від реалізації партії із 5 холодильників:

1) 54 000 грн.;

2) 14 000 грн.;

3) 20 000 грн.;

4) 45 000 грн.;

5) немає правильної відповіді.

19. Підприємство реалізувало приміщення цеху за 480 000 грн. (в т.ч. ПДВ). Первісна вартість –

360 000 грн., сума зносу – 40%. Який фінансовий результат від реалізації?

- 1) Дт 44 - Кт 79 – 264 000 грн.
- 2) Дт 40 - Кт 44 – 40 000 грн.
- 3) Дт 79 - Кт 44 – 264 000 грн.
- 4) Дт 79 - Кт 44 – 184 000 грн.
- 5) Дт 44 - Кт 79 – 184 000 грн.;

20. В результаті ліквідації обладнання оприбутковані виробничі запаси на суму 2 000 грн. Первісна вартість обладнання 100 000 грн., знос – 40%. Яким буде фінансовий результат від ліквідації обладнання:

- 1) 58 000 грн. – збиток;
- 2) 98 000 грн. – прибуток;
- 3) 58 000 грн. – прибуток;
- 4) 38 000 грн. – збиток;
- 5) 38 000 грн. – прибуток.

Питання для роздумів:

1. Керівник підприємства вимагає від бухгалтера здійснити розрахунок фінансових результатів від реалізації кожного виду продукції (всього їх близько 100 найменувань) щоквартально разом із поданням фінансової звітності і розрахунком загального фінансового результату. В чій обов'язки на підприємстві входить розрахунок таких показників, хто має підготувати форму звітності для керівника та робити вибірку з даних бухгалтерського обліку - бухгалтер чи економіст?

2. Протягом кварталу на підприємстві були виявлені помилки в бухгалтерському обліку, що суттєво впливають на показники фінансового стану, зокрема, на баланс. Як виправити помилки, чи можна подати уточнюючий баланс на заміну старому?

ТЕМА 8. ОБЛІК ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КАПІТАЛУ

ПЕРВИННІ ДОКУМЕНТИ:

Статут - установчий документ, на основі якого діє підприємство.

Установчий договір - угода (договір), яка укладається між двома або кількома засновниками, що до створення підприємства (фірми) певним шляхом.

Накладна - первинний бухгалтерський документ, який засвідчує факт передачі товару.

Виписки банку - копія записів на розрахунковому рахунку в банку, яка одночасно служить також підставою для бухгалтерських записів в обліковій системі.

Акти приймання-передачі основних засобів - безоплатна передача основних засобів, реалізація тих, які не використовує в своїй діяльності, отримання ОЗ як гуманітарної допомоги, дарунка, безповоротної допомоги

Довідки - документ, який містить опис та підтвердження юридичних та біографічних фактів.

Розрахунки бухгалтерії - сукупність записів бухгалтерського обліку, в яких фіксується рух певного виду коштів підприємства, фірми.

Терміни:

Капітал - ресурси, які використовують у виробництві товарів або при наданні послуг.

Власний капітал - частина в активах підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань.

Статутний капітал - сума грошових та/або майнових внесків засновників та учасників

підприємства, яка є фінансовою та виробничою основою для початку діяльності, а також визначає право голосу та кількість дивідендів кожного учасника.

Пайовий капітал - сукупність коштів фізичних і юридичних осіб, добровільно розміщених у товаристві для здійснення його господарсько-фінансової діяльності.

Резервний капітал - частина власного акціонерного капіталу, який не належить ні до оплаченого акціонерного капіталу, ні до нерозподіленого прибутку і включає такі статті, як:

- додаткові суми (поверх номіналу), одержані за знову видані акції;
- залишок, що виник в результаті підвищення вартості акції
- суми, які виникли в результаті переводу нерозподіленого прибутку в капітал внаслідок виплати дивідендів не готівкою, а акціями.

Додатковий капітал - це суми, на які вартість реалізації випущених акціонерним товариством акцій перевищує їх номінальну вартість.

Нерозподілений прибуток - частина чистого прибутку, яка залишається у розпорядженні підприємства після виплати доходів власникам у вигляді дивідендів, формування резервного капіталу, поповнення статутного капіталу та використання на інші потреби.

Непокриті збитки - сума збитку, одержана внаслідок діяльності підприємства за звітний період. Непокриті збитки минулого року списуються за рішенням уповноваженого органу за рахунок відповідних джерел, а саме: нерозподіленого прибутку, резервного, пайового чи додаткового капіталу.

Вилучений капітал - собівартість акцій власної емісії або часток, викуплених товариством у його учасників, та зміни неоплаченого капіталу в результаті збільшення або зменшення дебіторської заборгованості учасників за внесками до статутного капіталу підприємства.

Неоплачений капітал - сума заборгованості власників (учасників) за внесками до статутного капіталу. Ця сума наводиться в дужках та вираховується при визначенні підсумку власного капіталу.

Акціонерні товариства - один з різновидів господарських товариств. Акціонерним товариством визнається комерційна організація, статутний капітал якої розділений на визначене число акцій, що засвідчують права та обов'язки учасників товариства (акціонерів). Акціонерні товариства створюються в формі публічних або приватних товариств.

Товариства з обмеженою відповідальністю - організація, суб'єкт господарювання, статутний капітал якої поділений на частки, розмір яких встановлюється статутом товариства. Товариство з обмеженою відповідальністю є різновидом господарських товариств.

Завдання 8.1.

Скласти кореспонденції рахунків з формування статутного капіталу, визначити розмір неоплаченого капіталу.

Вихідні дані: в квітні 2020 року підприємство отримало свідоцтво про державну реєстрацію ВАТ «Парус» із статутним капіталом 1000000 грн. на момент реєстрації було отримано основних засобів як внесок до статутного капіталу на суму, що становить 50% зареєстрованого статутного капіталу, прийнято рішення про випуск 5000 акцій по ціні 100 грн.

Завдання 8.2.

Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку використання нерозподіленого прибутку.

Вихідні дані: за результатами звітного року підприємство отримало чистий прибуток 10000 грн., 4000 грн. з яких направлено на збільшення статутного капіталу, а 3000 грн. – на виплату дивідендів, 1000 грн. – на утворення резервного капіталу.

Завдання 8.3.

Скласти кореспонденції рахунків з формування резервного капіталу, вказати документи.

Вихідні дані: на загальних зборах акціонерів відкритого акціонерного товариства, які відбулися у березні 2020 р., прийнято рішення 5% прибутку за 20X8 рік направити на збільшення резервного капіталу. Чистий прибуток за 2020 рік складав 50000 грн.

Тестові завдання:

1. Частина в активах підприємства, що залишається після вирахування зобов'язань, – це:
 - 1) власний капітал;
 - 2) неоплачений капітал;
 - 3) вилучений капітал;
 - 4) статутний капітал;
 - 5) акціонерний капітал.
2. До організаційно-правових форм підприємства не належать:
 - 1) акціонерне товариство;
 - 2) товариство з обмеженою відповідальністю;
 - 3) мале підприємство;
 - 4) командитне товариство;
 - 5) немає правильної відповіді.
3. Яка з наведених операцій призводить до збільшення власного капіталу:
 - 1) анулювання викуплених акцій;
 - 2) зменшення номінальної вартості акцій;
 - 3) повернення частки засновнику ТзОВ;
 - 4) збільшення кількості акцій внаслідок їх додаткового випуску;

- 5) збільшення кількості акцій внаслідок їх дроблення;
4. Яка з наведених операцій призводить до зменшення власного капіталу:
- 1) випуск нових акцій;
 - 2) збільшення номінальної вартості акцій;
 - 3) збільшення кількості акцій;
 - 4) відрахування з прибутку до резервного капіталу;
 - 5) немає правильної відповіді.
5. Збільшення іншого додаткового капіталу відбувається за рахунок:
- 1) дооцінки необоротних активів;
 - 2) безоплатного одержання необоротних активів;
 - 3) відповіді 1 і 2 правильні;
 - 5) повернення додаткових внесків засновників;
 - 5) повної сплати статутного капіталу.
6. Не можуть бути внесками у статутний капітал:
- 1) цінні папери;
 - 2) грошові кошти;
 - 3) будинки, споруди;
 - 4) кошти, отримані під заставу;
 - 5) імпордне обладнання.
7. «Чисті активи» - це:
- 1) активи підприємства після вирахування зобов'язань;
 - 2) вартість активів без податків і зборів;
 - 3) такого терміну не існує;
 - 4) майно підприємства, на яке є право власності;
 - 5) запаси, які знаходяться на складі підприємства.
8. По закінченні фінансового року підприємство зобов'язане проводити порівняння чистих активів (ЧА) і статутного капіталу (СК) за формулою:
- 1) $ЧА=СК$;
 - 2) $ЧА \square СК$;
 - 3) $ЧА \leq СК$;
 - 4) $ЧА \neq СК$;
 - 5) порівняння не проводиться.
9. Перед державною реєстрацією засновники підприємства повинні внести не менше:
- 1) 50% від номінальної вартості акцій;
 - 2) 100% від номінальної вартості акцій;
 - 3) 30% від номінальної вартості акцій;
 - 4) 20% від номінальної вартості акцій;
 - 5) немає правильної відповіді.
10. Мінімальна сума статутного капіталу акціонерного товариства становить:
- 1) 1250 мінімальних заробітних плат;
 - 2) 1250 неоподатковуваних мінімумів;
 - 3) не встановлено;
 - 4) 600 мінімальних заробітних плат;
 - 5) правильної відповіді немає.
11. Мінімальна сума статутного капіталу товариства з обмеженою відповідальністю становить:
- 1) 100 мінімальних заробітних плат;
 - 2) 100 неоподатковуваних мінімумів;
 - 3) 600 мінімальних заробітних плат;
 - 4) не встановлено;
 - 5) правильної відповіді немає.
12. Кореспонденція з відображення безоплатно отриманих нематеріальних активів:
- 1) Дт 12 – Кт 424;
 - 2) Дт 11 – Кт 424;

- 3) Дт 12 – Кт 434;
- 4) Дт 12 – Кт 425;
- 5) Дт 424 – Кт 12.

13. Сума резервів, створених відповідно до чинного законодавства та установчих документів за рахунок нерозподіленого прибутку підприємства - це:

- 1) статутний капітал;
- 2) резервний капітал;
- 3) пайовий капітал;
- 4) вилучений капітал.
- 5) немає правильної відповіді.

14. В якому розмірі створюється резервний капітал акціонерного товариства?

- 1) не обмежується ;
- 2) 25% активів;
- 3) 25% статутного капіталу;
- 4) 5% від чистого прибутку, отриманого в звітному періоді;
- 5) відповіді 3 і 4.

15. Спрямування коштів на створення резервного капіталу відображається кореспонденцією:

- 1) Дт 43 – Кт 443;
- 2) Дт 42 – Кт 43;
- 3) Дт 43 – Кт 42;
- 4) Дт 441 – Кт 43;
- 5) Дт 443 – Кт 43.

16. Чистий прибуток поточного року зменшується на:

- 1) дивіденди за поточний рік;
- 2) непокриті збитки;
- 3) внески на поповнення резервного капіталу;
- 4) відрахування в статутний капітал;
- 5) всі відповіді правильні.

17. Фактична собівартість акцій власної емісії або часток, викуплених акціонерним товариством у його учасників, - це

- 1) статутний капітал;
- 2) резервний капітал;
- 3) неоплачений капітал;
- 4) вилучений капітал;
- 5) немає правильної відповіді.

18. Сума заборгованості власників (учасників) за внесками до статутного капіталу – це:

- 1) статутний капітал;
- 2) резервний капітал;
- 3) неоплачений капітал;
- 4) вилучений капітал;
- 5) відповіді 1 і 3.

19. Які первинні документи передбачені для обліку операцій з власним капіталом:

- 1) з обліку активів;
- 2) типових форм немає;
- 3) з обліку зобов'язань;
- 4) залежно від змісту операцій;
- 5) правильної відповіді немає.

20. Статутом ВАТ "ОРЕЛ" передбачено, що відрахування до резервного капіталу здійснюються щорічно в сумі 5% від чистого прибутку до досягнення загальної суми 25% від статутного капіталу. Статутний капітал ВАТ "ОРЕЛ" становить 60 тис. грн. Прибуток у перший рік діяльності становив 400 000 грн. Яку суму можна зарахувати до резервного капіталу за підсумками діяльності першого року?

- 1) 15 000 грн.;
- 2) 35 000 грн.;

- 3) 25 000 грн.;
- 4) 10 000 грн.;
- 5) 20 000 грн.

ТЕМА 9. ОБЛІК ДОХОДІВ, ВИТРАТ ТА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

ПЕРВИННІ ДОКУМЕНТИ:

Документи з обліку запасів
Документи з обліку основних засобів
Розрахунки бухгалтерії
Довідки бухгалтерії
Інші документи.

Терміни:

Дохід - це очікувана властивість об'єкта, яка є мотивом створення, **виробництва**, володіння, використання цього об'єкта. У побутовому використанні цей термін перекликається із терміном «оцінка», який у фінансах означає процес визначення ціни фінансового **контракту**.

Фінансові контракти — це **документи**, які містять документальне чи електронне підтвердження боргового зобов'язання, права власності на **акції**, гарантії.

Дохід визнається під час збільшення активу або зменшення зобов'язання, що зумовлює зростання власного капіталу, за умови, що оцінка доходу може бути достовірно визначена.

Доходи від фінансових операцій включають: дохід від участі в капіталі та інші фінансові доходи.

Дохід від реалізації продукції - загальний дохід (виручка) від реалізації продукції, товарів, робіт або послуг без вирахування наданих знижок, повернення раніше проданих товарів та непрямих податків і зборів (податку на додану вартість, акцизного збору тощо).

Операційний дохід - аналітичний показник, який дорівнює обсягу прибутку до вирахування відсотків за позиковими коштами і сплати податків.

Цей показник розраховується на основі фінансової звітності компанії і використовується **інвесторами** для оцінки прибутковості основної діяльності компанії.

Дохід від участі в капіталі – це дохід від фінансових інвестицій, які обліковуються методом участі в капіталі.

До інших фінансових доходів відносяться доходи, одержані від фінансових інвестицій, дивіденди, відсотки, амортизація дисконту за інвестиціями в боргові цінні папери.

Надзвичайними витратами є прямі втрати від надзвичайних подій і витрати підприємства на здійснення заходів, пов'язаних із запобіганням та ліквідацією наслідків надзвичайних подій.

Надзвичайні доходи мають місце в разі: - відшкодування надзвичайних втрат страховими компаніями; - значних благодійних внесків з боку інших підприємств або фізичних осіб.

Узагальнюючим фінансовим результатом господарської діяльності будь-якого підприємства є прибуток, збиток або відсутність прибутку і збитку.

Надзвичайний дохід - доходи, які виникли внаслідок надзвичайних подій, зокрема визнана сума відшкодування втрат від надзвичайних подій з різних джерел.

Фінансовий результат - це приріст (чи зменшення) вартості **власного капіталу підприємства**, що утворюється в процесі його підприємницької діяльності за звітний період.

Прибуток - сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати. **Чистий прибуток** це прибуток після сплати **податків**.

Прибуток також визначають як суму, на яку зріс власний **капітал** компанії за даний період у

результаті діяльності цієї компанії.

Збиток - суми втрачених активів, наприклад, через шкоду втрати, крадіжки або зобов'язання, які виникли, наприклад, у результаті правопорушення.

Завдання 9.1.

Написати кореспонденції рахунків з ліквідації обладнання, заповнити первинні документи та визначити фінансовий результат від ліквідації

Вихідні дані: підприємство прийняло рішення про ліквідацію виробничого обладнання (первісна вартість – 25 000 грн., знос – 23 400 грн.) Витрати, пов'язані з ліквідацією, склали 1 200 грн. Вартість матеріалів, одержаних внаслідок ліквідації обладнання, 800 грн.

Завдання 9.2

Написати кореспонденції з визнання доходів від надання послуг з переробки.

Вихідні дані: підприємство А передало підприємству В на переробку сировину (вартість - 200000 грн.). Через 10 днів підприємство А отримало готову продукцію від підприємства В у кількості 60% від зазначеної в угоді. Решта 40% залишилась у підприємства В на зберіганні. Рахунок на переробку було передано підприємству А на суму 100000 грн. (крім того, ПДВ).

Завдання 9.3.

Скласти кореспонденції із ліквідації обладнання, визначити фінансовий результат від ліквідації обладнання:

Вихідні дані: в результаті ліквідації обладнання оприбутковані виробничі запаси на суму 6 000 грн. Первісна вартість обладнання - 400 000 грн., знос – 60%.

Завдання 9.4.

Визначити фінансовий результат діяльності автотранспортного підприємства за місяць, скласти кореспонденції.

Вихідні дані: підприємство "Вояж" надає автотранспортні послуги. За квітень 2020 року одержано дохід за доставку вантажу у сумі 18 000 грн. (в тому числі ПДВ). Підприємством визнано витрати за квітень: нарахована заробітна плата - 1 000 грн.; списані паливно-мастильні матеріали - 600 грн.; списані запчастини на поточний ремонт автомобіля - 4 000 грн.; амортизація - 6000 грн.; інші (електроенергія, оренда, податки) - 1000 грн.

Тестові завдання:

1. Доходи та витрати відображаються в обліку:
 - 1) в момент їх виникнення;
 - 2) в момент отримання грошей;
 - 3) відповіді 1 і 2;
 - 4) в кінці звітнього періоду;
 - 5) за рішенням бухгалтера.
2. Фінансовим результатом діяльності підприємства може бути:
 - 1) прибуток;
 - 2) збиток;
 - 3) відсутність прибутку і збитку;
 - 4) відповіді 1, 2, 3;
 - 5) відповіді 1 і 2.
3. На якому рахунку здійснюється облік доходів від реалізації товарів?
 - 1) 702;
 - 2) 712;
 - 3) 722;
 - 4) 701;
 - 5) 703.
4. Підприємство реалізувало автомобіль за 72 000 грн. (в т.ч. ПДВ). Первісна вартість автомобіля – 50 000 грн., знос – 20 000 грн. Фінансовий результат становитиме:
 - 1) 10 000 грн. – прибуток;
 - 2) 30 000 грн. – збиток;
 - 3) 10 000 грн. – збиток;
 - 4) 30 000 грн. – прибуток;
 - 5) 42 000 грн. – прибуток.

5. Підприємство реалізує готову продукцію покупцям. Якщо дохід (виручка) від реалізації склала 3000 грн. (у т.ч. ПДВ), собівартість - 2600 грн., то підприємство матиме:

- 1) збиток — 100 грн.;
- 2) прибуток — 100 грн.;
- 3) збиток — 400 грн.;
- 4) прибуток – 400 грн.;
- 5) прибуток — 300 грн.

6. За договором купівлі-продажу підприємство продає будівлю цеху за 120 000 грн. (крім того, ПДВ). Первісна вартість будівлі цеху 507 000 грн., знос – 60%. Який фінансовий результат даної операції?

- 1) 387 000 грн. – прибуток;
- 2) 82 800 грн. – прибуток;
- 3) 387 000 грн. – збиток;
- 4) 82 800 грн. - збиток.
- 5) немає правильної відповіді.

7. У квітні приватна фірма виготовила крісла, їх замовив магазин роздрібної торгівлі у травні, а доставлено туди в червні. Розрахунок з фірмою відбувся в липні. У якому місяці потрібно врахувати дохід від реалізації меблів, якщо на даному підприємстві продукція вважається реалізованою з моменту відвантаження:

- 1) у квітні;
- 2) у травні;
- 3) у червні;
- 4) у серпні;
- 5) у липні.

8. Є такі дані про діяльність підприємства: фактична собівартість реалізованої готової продукції – 4 000 грн., виручка від реалізації готової продукції – 9 000 грн. (в т.ч. ПДВ), адміністративні витрати – 1 500 грн., витрати на збут – 1 000 грн. Яким буде фінансовий результат підприємства:

- 1). Дт 79 - Кт 44 - 2500 грн.;
- 2) Дт 79 - Кт 44 - 1000 грн.;
- 3) Дт 44 - Кт 79 - 1000 грн.;
- 4) Дт 79 - Кт 44 - 3500 грн.;
- 5) Дт 44 - Кт 79 - 2500 грн.

9. Підприємство реалізувало приміщення складу готової продукції за 4000 грн. (крім того, ПДВ). Первісна вартість – 10 000 грн., сума зносу – 8 000 грн. Який фінансовий результат від реалізації?

- 1) Дт 44 Кт 79 - 2800 грн.;
- 2) Дт 40 Кт 44 - 2000 грн.;
- 3) Дт 79 Кт 44 - 2800 грн.;
- 4) Дт 79 Кт 44 - 2000 грн.;
- 5) немає правильної відповіді.

10. Реалізовано готову продукцію покупцям на суму 9 000 грн. (в т.ч. ПДВ). Собівартість реалізованої продукції – 5 000 грн. Податок на прибуток становитиме:

- 1) Дт 98 - Кт 64 - 1000 грн.;
- 2) Дт 44 - Кт 98 - 625 грн.;
- 3) Дт 64 - Кт 31 - 625 грн.;
- 4) Дт 98 - Кт 64 - 625 грн.;
- 5) Дт 98 - Кт 31 - 1000 грн.

11. В результаті ліквідації обладнання оприбутковані виробничі запаси на суму 1 000 грн. Первісна вартість обладнання 10 000 грн., знос – 40%. Яким буде фінансовий результат від ліквідації обладнання:

- 1) 6 000 грн. – збиток;
- 2). 9 000 грн. – прибуток;
- 3) 5 000 грн. – прибуток;
- 4) 5 000 грн. – збиток;
- 5) немає правильної відповіді.

12. Визначити суму чистого доходу від реалізації продукції та бухгалтерську проводку, якою

відображається його закриття за такими даними:

Виручка від реалізації товарів — 15000 грн., в т. ч. ПДВ.

- 1) Дт 701 Кт 791 - 12500 грн.;
- 2) Дт 703 Кт 791 - 3000 грн.;
- 3) Дт 703 Кт 791 - 10500 грн.;
- 4) Дт 701 Кт 791 - 15000 грн.;
- 5) Дт 703 Кт 791 - 10500 грн.

13. Підприємство реалізує об'єкт основних засобів, первісна вартість якого 16000 грн., знос – 4 000 грн., договірна вартість – 18 000 грн. (у т.ч. ПДВ). Фінансовий результат від реалізації основних засобів становитиме:

- 1) 3000 грн. – прибуток;
- 2) 6000 грн. – прибуток;
- 3) 3000 грн. – збиток;
- 4) 4000 грн. – збиток;
- 5) 4000 грн. – прибуток.

14. Якщо дохід від реалізації продукції – 1 500 грн. (в т.ч. ПДВ), собівартість реалізованої продукції – 1 000 грн., то чистий дохід (виручка) від реалізації продукції становитиме:

- 1) 1 150 грн.;
- 2) 1 250 грн.;
- 3) 250 грн.;
- 4) 500 грн.;
- 5) немає правильної відповіді.

15. Підприємство "Мандрівник" надає автотранспортні послуги. 01.03.2019р. одержано дохід за доставку вантажу у сумі 12 000 грн. (в тому числі ПДВ). Підприємством визнано витрати за березень:

- нарахована заробітна плата — 1 000 грн.;
- списані паливно-мастильні матеріали — 600 грн.;
- списані запчастини на поточний ремонт автомобіля — 4 000 грн.

Фінансовий результат за березень становитиме:

- 1) 5600 грн. – прибуток;
- 2) 6400 грн. – прибуток;
- 3) 4400 грн. – прибуток;
- 4) 4400 грн. – збиток.;
- 5) немає правильної відповіді.

16. Протягом звітнього періоду виручка від реалізації продукції (в т.ч. ПДВ) – 12 000 грн., фактична собівартість готової продукції – 4 000 грн., витрати на збут – 1 000 грн., адміністративні витрати – 1 500 грн.

Визначити фінансовий результат :

- 1) 5500 грн. – прибуток;
- 2) 3500 грн. – прибуток;
- 3) 4500 грн. – прибуток;
- 4) 3500 грн. – збиток.;
- 5) 4500 грн. – збиток.

17. Дохід від реалізації продукції 36 000 грн. (в т.ч. ПДВ). Витрати на збут – 400 грн., адміністративні витрати – 2 000 грн., собівартість реалізованої продукції – 15 000 грн. Нарахований податок на прибуток становитиме:

- 1) Дт 31 - Кт 64 – 3 150 грн.;
- 2) Дт 98 - Кт 64 – 4 650 грн.;
- 3) Дт 64 - Кт 31 – 3 150 грн.;
- 4) Дт 98 - Кт 64 – 3 150 грн.;
- 5) Дт 64 - Кт 31 – 3 150 грн.

18. Магазин реалізує холодильники "Таврія" за ціною 12 000 грн. кожен у роздріб. При придбанні покупцем партії з п'яти холодильників, йому надається знижка у розмірі 10 % від продажної вартості товарів. Який дохід отримає підприємство від реалізації партії із 5 холодильників:

- 1) 54 000 грн.;
- 2) 14 000 грн.;
- 3) 20 000 грн.;
- 4) 45 000 грн.;
- 5) немає правильної відповіді.

19. Підприємство реалізувало приміщення цеху за 480 000 грн. (в т.ч. ПДВ). Первісна вартість – 360 000 грн., сума зносу – 40%. Який фінансовий результат від реалізації?

- 1) Дт 44 - Кт 79 – 264 000 грн.
- 2) Дт 40 - Кт 44 – 40 000 грн.
- 3) Дт 79 - Кт 44 – 264 000 грн.
- 4) Дт 79 - Кт 44 – 184 000 грн.
- 5) Дт 44 - Кт 79 – 184 000 грн.;

20. В результаті ліквідації обладнання оприбутковані виробничі запаси на суму 2 000 грн. Первісна вартість обладнання 100 000 грн., знос –40%. Яким буде фінансовий результат від ліквідації обладнання:

- 1) 58 000 грн. – збиток;
- 2) 98 000 грн. – прибуток;
- 3) 58 000 грн. – прибуток;
- 4) 38 000 грн. – збиток;
- 5) 38 000 грн. – прибуток.

Питання для роздумів

1. Керівник підприємства вимагає від бухгалтера здійснити розрахунок фінансових результатів від реалізації кожного виду продукції (всього їх близько 100 найменувань) щоквартально разом із поданням фінансової звітності і розрахунком загального фінансового результату. В чиї обов'язки на підприємстві входить розрахунок таких показників, хто має підготувати форму звітності для керівника та робити вибірку з даних бухгалтерського обліку - бухгалтер чи економіст?

2. Протягом кварталу на підприємстві були виявлені помилки в бухгалтерському обліку, що суттєво впливають на показники фінансового стану, зокрема, на баланс. Як виправити помилки, чи можна подати уточнюючий баланс на заміну старому?

ТЕМА 10. ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

Ознайомитись з формами фінансової звітності:

- структура, зміст і порядок складання бухгалтерського балансу, звіту про фінансові результати;
- принципи статей балансу; знати характеристику і взаємозв'язок розділів і основних статей балансу та їх зв'язок із звітом про фінансові результати;
- особливості складання звіту про власний капітал та звіту про рух грошових коштів, а також необхідність складання приміток до фінансових звітів.

Терміни:

Бухгалтерська звітність - це звітність, що складається на підставі даних бухгалтерського обліку для задоволення потреб певних користувачів.

Класифікація бухгалтерської звітності: за змістом – фінансова, статистична, управлінська, податкова; за обсягом – одного підприємства, групи підприємств; періодичність подання – змінна,

добова, тижнева, декадна, місячна, квартальна, піврічна, дев'ятимісячна, річна; спосіб подання – подана власноруч, поштовою, телеграфна, електронна.

Фінансова звітність - бухгалтерська звітність, що містить інформацію про фінансовий стан, результати діяльності, рух грошових коштів та власний капітал підприємства за звітний період.

Склад фінансової звітності: баланс, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів, звіт про власний капітал, Примітки, додаток до річної фінансової звітності «Інформація за сегментами».

Користувачі звітності - фізичні та юридичні особи, які потребують інформації про діяльність підприємства для прийняття рішень.

Принципи підготовки фінансової звітності - це обов'язковість подання, державна регламентація, своєчасність складання і подання, простота, зрозумілість і загальна доступність, достовірність, єдність методики звітних показників, порівнянність звітних показників за різні періоди, доречність, раціональність, економічність і дійовість.

Управлінська звітність - система обліково-аналітичної інформації у вигляді взаємопов'язаних показників, що сформовані на підставі узагальнення і систематизації цільової фінансової і нефінансової інформації про діяльність підприємства і його структурних підрозділів, призначена для внутрішніх менеджерів з метою планування, контролю та прийняття рішень поточного і стратегічного характеру, сформована у вигляді звітів у формі і в терміни, що відповідають запитам користувачів.

Баланс - звіт про фінансовий стан підприємства на певну дату, який показує у грошовому еквіваленті його господарські засоби (активи) та джерела їх утворення (зобов'язання і власний капітал).

Мета складання балансу — надання користувачам повної, правдивої, неупередженої інформації про фінансовий стан підприємства на звітну дату. Баланс дає можливість визначити склад та структуру майна підприємства, ліквідність та оборотність засобів, наявність власного та запозиченого капіталу, зміну дебіторської та кредиторської заборгованості та інші показники. Отримання такої інформації — необхідна умова для прийняття обґрунтованих управлінських рішень, а також для оцінки ефективності вкладень капіталу та ступеня фінансових ризиків.

Звіт про фінансові результати - звіт про доходи, витрати і фінансові результати діяльності підприємства та сукупний дохід.

Звіт про прибутки і збитки — одна з основних форм бухгалтерської звітності (форма № 2), яка характеризує фінансові результати діяльності організації за звітний період і містить дані про доходи, витрати і фінансові результати в сумі наростаючим підсумком з початку року до звітної дати.

Завдання 10.1.

Виберіть рахунки, які знаходять своє відображення в балансі. Складіть баланс підприємства.

Вихідні дані: у тис.грн.

- ♣ основні засоби — 1500;
- ♣ знос основних засобів — 300;
- ♣ резерв сумнівних боргів — 1;
- ♣ статутний капітал — 1110;
- ♣ неоплачений капітал — 40;
- ♣ розрахунки з підзвітними особами — 50;
- ♣ короткострокові кредити — 330;
- ♣ товари - 100;
- ♣ розрахунки з іншими дебіторами — 85;

- ♣ дохід від реалізації виробничих запасів — 1000;
- ♣ виплачена заробітна плата — 50;
- ♣ каса в національній валюті — 70;
- ♣ собівартість реалізації — 230;
- ♣ готова продукція — 150;
- ♣ невідшкодовані нестачі і втрати від псування цінностей - 8;
- ♣ додатковий капітал – 200;
- ♣ податки на прибуток — 3500;
- ♣ довгострокові фінансові інвестиції — 70;
- ♣ розрахунки з постачальниками та підрядниками — 50;
- ♣ орендовані необоротні активи — 250;
- ♣ рахунок у банку в національній валюті — 80;
- ♣ сплачені відсотки банку за короткостроковий кредит — 50;
- ♣ розрахунки з оплати праці — 56;
- ♣ прибуток 102.

Завдання 10.2.

Складіть звіт про фінансові результати.

Вихідні дані:

- ♣ собівартість реалізованої продукції — 452900 грн.;
- ♣ виручка від продажу продукції, в тому числі ПДВ за базовою ставкою 20% - 845 000 грн.;
- ♣ витрати на збут — 14 900 грн.;
- ♣ одержані штрафи, пені, неустойки — 6600 грн.;
- ♣ дохід від реалізації необоротних активів, у тому числі ПДВ - 3600 грн.;
- ♣ собівартість реалізованих необоротних активів - 10 000 грн.;
- ♣ адміністративні витрати — 4 000 грн.;
- ♣ дохід від безоплатно одержаних активів — 8000 грн.

Завдання 10.3.

Класифікуйте операції щодо виду діяльності: операційна діяльність; інвестиційна діяльність; фінансова діяльність. Вихідні дані: господарські операції наведені в таблиці 10.1.

табл. 10.1.

Господарські операції

Господарська операція	Вид діяльності		
	Операційна	Фінансова	Інвестиц.
Нараховані відсотки за користування банківською позикою			
Здійснили продаж об'єкта основних засобів			
Надійшла сума авансу від замовника			
Нарахована амортизація основних засобів			
Сплачені дивіденди			
Підприємство випустило звичайні акції			
Оплачений рахунок постачальників за матеріали, що надійшли в попередньому році			
Придбані за грошові кошти основні засоби			

Отримані кошти в касу з банку для виплати заробітної плати			
Сплачений податок на прибуток			
Сплачений штраф за порушення терміну поставки			
Погашена довгострокова позика банку			
Списано повністю амортизований об'єкт основних засобів			

Тестові завдання:

1. Групування і поточний облік наявності та стану однорідних активів, зобов'язань, капіталу на певну дату в узагальненому вартісному вимірнику здійснюється:
 - 1) в бухгалтерському балансі;
 - 2) на рахунках бухгалтерського обліку;
 - 3) в документах;
 - 4) в бухгалтерській звітності;
 - 5) в оборотно-сальдовій відомості.
2. Фінансові звіти надають інформацію про:
 - 1) активи, зобов'язання, власний капітал, доходи та витрати, рух грошових коштів;
 - 2) прибутковість діяльності підприємства;
 - 3) загальні витрати та доходи підприємства за певний звітний період;
 - 4) реальну вартість підприємства та отримані результати діяльності за певний період;
 - 5) немає правильної відповіді.
3. Фінансова звітність включає:
 - 1) активи, зобов'язання, власний капітал, доходи і витрати;
 - 2) баланс, звіт про прибутки та збитки, звіт про зміни у власному капіталі, звіт про рух грошових коштів, примітки;
 - 3) баланс, звіт про фінансові результати, звіт про фінансово-майновий стан, пояснювальна записка;
 - 4) баланс, звіт про фінансові результати, звіт про власний капітал, звіт про рух грошових коштів, примітки, інформація за сегментами.
 - 5) немає правильної відповіді.
4. Елементами балансу є:
 - 1) активи, зобов'язання та власний капітал;
 - 2) доходи і витрати;
 - 3) прибутки і збитки;
 - 4) активи і пасиви;
 - 5) рух грошових коштів.
5. Елементами звіту про фінансові результати є:
 - 1) доходи;
 - 2) рух грошових коштів;
 - 3) активи, зобов'язання та власний капітал;
 - 4) витрати;
 - 5) відповіді 1 і 4.
6. Фінансову звітність підписує:
 - 1) власник і головний бухгалтер підприємства;
 - 2) керівник і бухгалтер підприємства;
 - 3) керівник, бухгалтер, аудитор;
 - 4) власник, керівник і бухгалтер підприємства;
 - 5) немає правильної відповіді.
7. Форми фінансової звітності підприємств і порядок їх заповнення встановлюються:
 - 1) Кабінетом Міністрів України;
 - 2) Державним комітетом статистики;

- 3) Міністерством фінансів України за узгодженням з Державним комітетом статистики України;
- 4) Федерацією професійних бухгалтерів і аудиторів України за узгодженням з Аудиторською палатою України;
- 5) Верховною Радою України.
8. Звітним періодом для складання фінансової звітності є:
- 1) календарний рік;
 - 2) календарний квартал;
 - 3) календарний місяць;
 - 4) період понад 12 місяців;
 - 5) відповіді 1 і 2.
9. Перший звітний період створеного підприємства може бути не більше:
- 1) 15 місяців;
 - 2) 12 місяців;
 - 3) календарного кварталу;
 - 4) відповіді 1 і 3;
 - 5) календарного року.
10. Дата подання звітності переноситься на один день, якщо
- 1) термін подання припадає на неробочий або вихідний день;
 - 2) захворів інспектор;
 - 3) підприємство розташоване в місцевості, де немає органів статистики;
 - 4) переноситься підприємством самостійно за погодженням з статистикою;
 - 5) захворів бухгалтер.
11. Термін подання річної фінансової звітності:
- 1) не пізніше 20 лютого наступного за звітним роком;
 - 2) не пізніше 25 числа місяця, що настає за звітним місяцем;
 - 3) не пізніше 25 числа місяця, що настає за звітним кварталом;
 - 4) не пізніше 25 числа місяця, наступного за звітним роком;
 - 5) правильної відповіді немає.
12. Термін подання квартальної фінансової звітності:
- 1) не пізніше 20 лютого наступного за звітним роком;
 - 2) не пізніше 25 числа місяця, що настає за звітним місяцем;
 - 3) не пізніше 25 числа місяця, що настає за звітним кварталом;
 - 4) не пізніше 20 числа місяця, що настає за звітним кварталом;
 - 5) правильної відповіді немає.
13. Склад управлінської звітності підприємства визначається:
- 1) Міністерством фінансів України;
 - 2) Федерацією професійних бухгалтерів і аудиторів України;
 - 3) підприємством за узгодженням з власником;
 - 4) самостійно підприємством;
 - 5) немає правильної відповіді.
14. Залишки за рахунками ВАТ «Лучеськ» на 31.12.20X8 р. такі: поточний рахунок — 9 500 грн.; виробничі запаси — 19 400 грн.; основні засоби — 113 820 грн.; прибуток — 3 900 грн.; статутний капітал — 135 000 грн.; розрахунки з оплати праці — 3 700 грн.; розрахунки з дебіторами — 130 грн.; розрахунки з підзвітними особами — 20 грн.; розрахунки з кредиторами — 270 грн. Баланс підприємства на 31.12.20X8 р. становитиме:
- 1) 135 000 грн.;
 - 2) 146 000 грн.;
 - 3) 142 850 грн.;
 - 4) 142 870 грн.;
 - 5) немає правильної відповіді.
15. Залишки по рахунках ВАТ «Авто» на 01.01.2008 р. такі: статутний капітал – 100 000 грн.; товари – 13 500 грн.; каса – 500 грн.; заборгованість постачальникам – 20 000 грн.; основні засоби – 101 000 грн.;

прибуток – 25 000 грн.; готова продукція – 25 500 грн.; кредити банків – 30 000 грн.; незавершене виробництво – 24 500 грн.; матеріали – 10 000 грн. Баланс підприємства на 31.03.2008р. становитиме:

- 1) 150 500 грн.;
- 2) 200 000 грн.;
- 3) 145 000 грн.;
- 4) 175 000 грн.
- 5) немає правильної відповіді.

16. У бухгалтерському балансі підприємства станом на 31 березня поточного року відображено такі статті (грн.): статутний капітал — 18 800; позика банку — 2 000; кредитори — 1 700; прилади — 3 500; транспортні засоби — 4 200; товари — 4 950; дебітори — 3 280; поточний рахунок в банку — 6 450; готівка в касі — 120. Протягом квітня поточного року підприємство здійснило такі операції (грн.):
- зараховано на поточний рахунок кошти від дебіторів у погашення заборгованості — 3 000;
- придбано запасні частини — 600;
- погашено з поточного рахунка заборгованість перед кредиторами — 1 000;
- отримано позику банку — 4 000.

Бухгалтерський баланс підприємства станом на 30 квітня поточного року становитиме:

- 1) 22 500 грн.;
- 2) 20 100 грн.;
- 3) 24 100 грн.;
- 4) 23 500 грн.;
- 5) 26 100 грн.

17. Баланс підприємства станом на 1 квітня 20X8 р. містить такі статті: основні засоби - 310 000 грн., виробничі запаси - 60 000 грн., виробництво - 19 000 грн., каса - 1 000 грн., рахунки в банку - 190 000 грн., статутний капітал - 120 000 грн., короткострокові позики - 160 000 грн., розрахунки з оплати праці - 45 000 грн., нерозподілені прибутки - 255 000 грн.

Протягом місяця на підприємстві мали місце такі господарські операції:

- 1) Виплачено заробітну плату працівникам підприємства – 40 000 грн.
- 2) Від постачальників надійшла сировина – 110 000 грн.
- 3) За рахунок наданого кредиту підприємство сплатило постачальникам за сировину – 60 000 грн.

Бухгалтерський баланс підприємства станом на 30 квітня 20X8 року становитиме:

- 1) 730 000 грн.;
- 2) 620 000 грн.;
- 3) 710 000 грн.;
- 4) 720 000 грн.;
- 5) 650 000 грн.

18. Перший звітний період новоствореного підприємства:

- 1) може бути меншим 12 місяців;
- 2) не може бути більшим за 15 місяців;
- 3) не може бути меншим 12 місяців;
- 4) може бути більшим за 15 місяців;
- 5) відповіді 1 і 2.

19. Скільки є принципів, на яких повинна ґрунтуватись фінансова звітність згідно із Законом України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні»

- 1) 8;
- 2) 9;
- 3) 10;
- 4) 11;
- 5) 12.

20. До складу квартальної фінансової звітності включаються:

- 1) баланс і звіт про фінансові результати;
- 2) баланс і звіт про власний капітал;
- 3) баланс і звіт про рух грошових коштів;

- 4) баланс і звіт про прибутки і збитки;
- 5) правильної відповіді немає.

Список рекомендованих джерел

1. Білоусько В. С., Беленкова М.І. Теорія бухгалтерського обліку. – К., 2007. – 464 с.
2. Грабова Н.М. Теорія бухгалтерського обліку: Навч. посіб. / За ред. М.В. Кужельного. — К.: АСК, 2001. — 272 с.
3. Бабур Л. Г., Сердюк Т. В. Бухгалтерський облік діяльності будівельних підприємств: Навч. посібник для студ. спец. "Менеджмент організацій" / Вінницький національний технічний ун-т. — Вінниця : ВНТУ, 2007. — 152 с.
4. Берадзе Л. Є., Бондар Т. А., Воронова М. О., Галат Л. О., Герасимович І. А. Бухгалтерський облік для економістів і правознавців: Навч. посібник / Державний вищий навч. заклад "Київський національний економічний ун-т ім. Вадима Гетьмана" / Ю.А. Кузьмінський (ред.). — К. : КНЕУ, 2007. — 648 с.
5. Білоус В. Т., Єгарміна В. Д., Єрмолаєва Є. П., Каленський М. М., Калюга Є. В. Бухгалтерський облік в Україні (за національними положеннями): Навч.- практич. посібник для слухачів курсів підвищення кваліфікації, студ., аспірантів / Державна податкова адміністрація України; Академія держ. податкової служби України / П.В. Мельник (заг.ред.) — Ірпінь : Академія ДПС України, 2002. — 392 с.
6. Бублик Н. В., Бублик С. Я., Волошина О. В., Герасимук І. В., Горецька Л. Л. Бухгалтерський облік на підприємствах АПК / В.М. Пархоменко (ред.), В.М. Жук (ред.). — К., 2004. Т. 1 : Посібник по застосуванню нормативно-методичних документів з бухгалтерського обліку в Україні. — 826 с.
7. Бутинець Ф.Ф. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник для студентів вузів спеціальності 7.050106 "Облік і аудит". 3-тє видання, доповнене і перероблене. – Житомир:ЖІТІ,"Рута", 2002. – 554 с.
8. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський облік в Україні. Міфологія / Житомирський держ. технологічний ун-т. — Житомир: ЖДТУ, 2003. — 524 с.
9. Бухгалтерський облік в Україні: Навч. посібник / За ред. Р.Л. Хом'як.- 2-ге вид., доп. і перероб. – Львів: "Інтелект – Захід", 2003. – 820 с.
10. Бухгалтерський облік в Україні. /Навчальний посібник. За ред. Р.Л. Хомяка. – Львів: Нац. університет "Львівська політехніка", "Інтелект-Захід", 2001. – 728 с.
11. Бухгалтерський облік в Україні: Навч. посібник. За ред. Р.Л.Хом'яка, В.І.Лемішовського. – 5-те вид., доп. і перероб. – Львів: Національний університет «Львівська політехніка» (Інформаційно-видавничий центр «ІНТЕЛЕКТ +» Інституту післядипломної освіти), «Інтелект-Захід», 2006. – С. 14-18.
12. Бухгалтерський облік в Україні: Підручник / За ред. Р.Л.Хом'яка. – Львів, 2006. – 1008 с.
13. Бухгалтерський облік та фінансова звітність в Україні: Навч.-практич. посібник /За ред. С.Ф. Голова. — Дніпропетровськ: ТОВ «Баланс-Клуб», 2000. — 768 с.
14. Бухгалтерський облік та фінансова звітність в Україні: Навчально-практичний посібник/ За ред. С.Ф. Голова. – Дніпропетровськ, ТОВ „Баланс – Клуб”, 2001 – 832 с.
15. Бухгалтерський облік: Навч. посібник. За ред.Р.Л. Хом'яка, В.І. Лемішовського. – 5-те вид., доп.і перероб. – Львів: Національний університет “Львівська політехніка” (Інформаційно-видавничий центр “ІНТЕЛЕКТ+” Інституту післядипломної освіти), “Інтелект-Захід”, 2006. – 1088 с.
16. Бухгалтерський облік: Навчальний посібник./ За ред. Т.А. Бутинець, Л.В. Чижевської, С.Л. Берези. – Житомир: ПП "Рута", 2000. – 672 с.
17. Бухгалтерський фінансовий облік: Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит»

вищих навчальних закладів. / За ред. проф. Ф.Ф.Бутинця. – 7-ме вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП «Рута», 2006. – С. 6 – 22.

18. Бухгалтерський фінансовий облік: Підручник для студентів./ За редакцією проф. Ф.Ф. Бутинця. – 5-е вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП „Рута”, 2003. – 726 с.
19. Г.О.Партин, А.Г.Загородній, М.В.Корягін, Л.М.Пилипенко, Л.А.Янковська. Теорія бухгалтерського обліку: навч.посібник. – 2-ге вид.стереотип. – Львів: “Магнолія 2006”, 2007. – 240 с.
20. Гальцова С.М., Плікус І.Й. Бухгалтерський облік: Навчальний посібник. – Суми: ВТД „Університетська книга”, 2006. – 255 с. (с. 101 – 121)
21. Гарасим П.М., Журавель Г.П., Бруханський Р.Ф., Хомин П.Я. Первинний та аналітичний облік на підприємстві: Навчальний посібник. – Тернопіль, 2005. – 464 с.

Фінансовий облік [Текст]: Робочий зошит для проведення навчальної практики з дисципліни Фінансовий облік для здобувачів освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр за спеціальністю 071 Облік і оподаткування справа денної форми навчання / уклад. Т.П.Трушик. – Любешів: ВСП «Любешівський ТФК ЛНТУ», 2025. – 56 с.

Комп'ютерний набір і верстка : Т.П. Трушик
Редактор: Т.П. Трушик

Підп. до друку _____ 2025 р. Формат А4.

Папір офіс. Гарн. Таймс. Умов. друк. арк. _____

Обл. вид. арк. _____ Тираж 2 прим.